

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT
FOR
ANKERHUS

1971

Å R S K R I F T
FOR
A N K E R H U S

1971

Udgivet af
ELEVFORENINGEN ANKERHUS

Den meget omtalte ungdom

Sognepræst *Paul Honoré* beretter hermed følgende:

De tales og skrives forvirrende meget om ungdommen. Følelserne spiller voldsomt med. Nogle mener, at undergangen er nær, fordi verden aldrig har set så forrykt og slap en ungdomsgeneration som vor, og andre, at det netop er ungdommen, der skal redde vor kultur ud af dens dødvande, fordi den er i pagt med udviklingen, demokratiet og den sande menneskelighed.

I min forvirring har jeg ved vort udmærkede biblioteks hjælp fundet et par bøger frem, som jeg gerne vil have lov til at bringe nogle glimt fra. De er bygget på direkte undersøgelser af ungdommens forhold og meninger om tingene.

I 1970 kom betænkning nr. 559 om »Samfundet og ungdommen«. Den er blevet til ved et samarbejde mellem ungdomsorganisationerne og statsadministrationen.

I 1945 var det naturligt at definere unge mennesker som aldersgruppen mellem 15 og 24 år. 15 år var det tidspunkt, hvor man var færdig med skolegangen, blevet konfirmeret og gled ud i livet for at begynde på arbejde og praktisk uddannelse, og 24 år var alderen, hvor de fleste var gift og etablerede som familie. I dag går man længere tid i skole, både unge mænd og unge piger, og man gifter sig tidligere. Der tales meget om 10 års skolegang. Ingen lærepladser står åbne for den 15-årige. Han regnes for endnu at høre skolen til. Den naturkraft, som ungdomsgruppen fra 14-18 år repræsenterer, fastholdes mest muligt inden for skolens maskineri, hvad enten man har boglig lyst eller ej. Ingen kan undre sig over, at det giver rabulder, og at det er en enorm udfordring for skolevæsenet.

Skolens hovedpine er endvidere, at den både skal være skole for alle og lægge op til de højeste specialistuddannelser, vort samfund kræver. Og skoleperspektivet har lagt sig ned over hele vor tilværelse. Udviklingen løber så stærkt, at uddannelserne hele tiden må laves om og suppleres. I gamle dage kunne man tære på sin ungdoms uddannelse livet igennem og klare sig med den. Den var en eengangsinvestering. *Nu* har man udsigt til at skulle gå

mere eller mindre i skole hele sit liv, hvis man vil følge med. Den slags kan være morsomt for nogle, men er det absolut ikke for alle.

Professor Mogens Fog var i Sorø og talte for et par år siden. Vi havde lidt drillende formet emnet: »Et land af studenter«. Professoren accepterede emnet på den måde, at han sagde, det er nødvendigt, at vi bliver ved hele vort liv at være studenter, der fortsætter vor uddannelse. Jamen, er der ikke nogle, der kommer til at befinde sig skidt ved at skulle være studenter hele livet? Er vi ikke ved dette pres hårde ved bestemte grupper af menneskeheden? Amtslæge Vagn Christensen har i en anden sammensætning sagt: »Samfundet producerer tabere hurtigere, end behandlingssystemet kan normrette dem.« Det er også sandt på den pædagogiske front.

De unge gifter sig tidligere i dag. Javel, men er ægteskabet ikke i opløsning mellem de unge, så de ikke gifter sig overhovedet, men bare bor sammen?

Det er rigtigt, at der kommer unge til én og vil giftes på baggrund af, at de har boet sammen 1, 2 eller 3 år. I begyndelsen af min præstetid rødmede de, når de måtte opgive samme adresse til kirkebogen. Det gør de ikke i dag. Og når man snakker med dem, hævder mange af dem, at det netop er, fordi de tager ægteskabet alvorligt, at de først prøver, om de kan sammen, når de bor sammen.

Ole Bernt Henriksen og Erik Høgh har begået en bog, der hedder »Storbyungdom« med undertitlen »livsstil og sexvaner«. Den fører sig frem med alskens billeder, der vil gøre forældre nervøse. Forlaget har udstyret den sådan, at man må tro, vi skal ud på det helt vilde og avancerede overdrev. Men det er ikke sandt indholdsmæssigt. Interviewene med de unge viser, at et stabilt og lykkeligt ægteskab står øverst på ønskesedlen hos de fleste, unge mænd som unge kvinder. Den romantiske længsel efter at møde en, som kan give ens eget liv indhold, er slået igennem til alle. Alderen for første samleje er ikke faldende, og antallet af gravide før ægteskab er ikke stigende, og antallet af børn uden for ægteskab er heller ikke stigende.

Overlæge Preben Hertoft har i indledningen til sin disputats »Unge mænds seksuelle adfærd, viden og holdning« fra 1968 på

baggrund af undersøgelser af kirkebøgerne i vort land slået fast, at der gennem de sidste 300 år næppe er sket nogen forandring med hensyn til procenttallet af kvinder, der ved vielsen stiller med børn eller er gravide. Han skildrer også kirkens lange kamp for på forskellig måde at gribe regulerende ind over for samliv før ægteskab, og han gør resultatet op således: »At kirken aldrig har nået at få tag om disse problemer«. Vi forestiller os, når vi tænker tilbage, at den har haft det, men det er, så vidt man kan se, ikke sandt.

Hvis man skal udtrykke sig meget kort, kan man sige, at vor tids dilemma med hensyn til spørgsmålene om ægteskab, kærlighed og sex, fremkommer ved, at tre ting støder sammen og stilles på højkant af vor individualisme:

1) Vor arv fra romantikken er, at vi mener, det er *vor ret* at møde et menneske, der kan blive vor store kærlighed, og som kan give os den livsopfyldelse, der alene kan give vort liv mening.

2) Vi forlanger at få den ideelle seksualpartner, der kan give os tilfredsstillelse fysisk og psykisk.

3) Vore børn har krav på os. De gør navnlig de første leveår deres grundlæggende erfaringer hos forældrene. Og gennem dem får et par menneskers samliv en side, der *må* have forbindelse med samfundet og familien. Men samtidig ønsker vi at hævde vor personlige frihed og ret til selvudfoldelse.

At forene disse tre ting i en levende harmoni er lige så svært som at regne cirkelns kvadratur ud. Dilemmaet har nok altid eksisteret for mennesker, men er blevet stærkere, fordi den enkeltes ret og krav er et grundmotiv i vor tids livsholdning.

Dilemmaet sidder i os gamle og voksne, men naturligvis også i de unge. Vore uløste problemer går videre til dem.

Det intense ønske om, at ægteskabets experiment skal gå godt, mener jeg, aftegner sig i, at 60–70 % *med stigende tendens* ønsker kirkelig vielse. Man ønsker ikke bare et stemningsfuldt bryllup, men søger styrke og hjælp til noget, man godt véd er svært. Og endelig tror jeg, man søger ind i ægteskabet for dér at finde en menneskelig celle, hvor man midt i det tekniske og fjernstyrede samfund kan realisere menneskelige forbindelser på en mere direkte måde.

Mere skolegang, tidligere gift, flere penge mellem hænderne.

Ungdommen er blevet et pengeførende lag, man kommercielt bejler til. Hvis man skal have med unge at gøre, må man hurtigst muligt beslutte sig til, at tøj, hår og skæg ikke skal skille én fra nogen. Og når der er fremmede hjemme, og vi kunne ønske forfærdelig meget, at de unge stillede net påklædt, må vi tage selv de største overraskelser i stiv arm.

Kommissionsbetænkning nr. 559 går i detaljer med de dér stridspunkter og spændinger, som ethvert hjem kender til, hvis man har unge mennesker mellem 14 og 18 inden for sine vægge. Man har udspurgt 1700 unge og 1100 mødre. »Faderen står for de unge som en fjern person, man ikke så let som moderen kan betro sig til og diskutere sine personlige problemer med. De unge angiver også, at deres far i færre tilfælde end deres mor lader dem deltage i afgørelser inden for familien.« Og så kommer hele striben af konflikter: tøj, lektielæsning, penge, dårlig personlig hygiejne, for lidt søvn, for tit ud, manglende villighed til at hjælpe hjemme. Det eneste, jeg savner i denne perfekte række, er diskussionen om »kommehjemtidspunkter«, og det kan da vel ikke bare være i vort hjem, vi har oplevet divergenser om de spørgsmål. Man vil jo i den alder give et kongerige for at være som de andre og ikke skulle være den første til at bryde op.

Man taler så tit om generationskløften og vil have den gjort til et moderne fænomen. Jeg tror ærlig talt, at meget af den snak er noget vås. Der har altid været en modsætning i synet på tingene mellem generationerne. Vi snakkede bare ikke højt om den. Og der blev ikke af medierne gjort så meget væsen ud af den. Vi gik med det hele hos os selv, men det gjorde nu ikke forholdet tættere eller bedre. Det var muligvis behageligere for den ældre generation.

Ingen generation har haft de unge så længe hjemme og så tæt inde på livet af sig som vor nuværende forældregeneration. De unge aldrig haft så megen fritid som nu, og vi har aldrig haft så lidt af reelt arbejde at sætte dem til som nu. De bliver tidligere kønsmodne. De har større frihed til at bevæge sig i kraft af de ændrede disciplinforhold og i kraft af pengene – jamen, så er det da snarest mærkværdigt, at modsætningen ikke bryder voldsom-

mere frem, end den gør. Kommissionsbetænkningens hovedresultat er, at de unges forhold til forældrene er »positivt, accepterende og stort set ikke særlig kritisk«.

Er generationskløften en »massemediefidus«, der for let er blevet godtaget af os andre og anvendt som en floskel, når vi er trætte af vore unger og har glemt vor egen ungdom?

Havde vi noget, som de unge i dag ikke har?

Tage Voss svarer: »Et hjem, hvor der altid var nogen hjemme – og flere ånde- og smuthuller udendørs.« Alt var ikke bebygget – der lå fællede, strandenge og marker hen, hvor man kunne tumle sig. Alt var ikke ejet, betalt og udnyttet.

Skolepsykologerne noterer med bekymring det stigende antal vanskelige børn, fremmedhed i miljøet, forældrenes træthed, læreres optagethed af faglige sager og indelukthed om deres eget. De mentalhygiejniske rådgivningsklinikker kan kun arbejde med en fjerdedel af dem, der har behov for hjælp.

Trods det høje uddannelsesniveau fremhæver ministeriets betænkning et fald i teater- og koncertinteressen. Det går stik imod, hvad man bilder sig ind at kunne se.

De unge vil heller ikke længere være med i ungdomsforeninger. Ungdomsforeningerne og de organiserede forsøg på at beskæftige ungdommen møder mistro. Man tager bestræbelserne som et led i »systemet«. Ungdomsforeningerne har ikke formået at nå ind til de strømninger, der interesserer de unge i tiden. Skal man være med i noget, kræver man *total medindflydelse* og vil ikke lade sig nøje med vort normale repræsentative demokrati. Intet formynderi. Ikke noget med afgørelser hen over hovedet på nogen.

Da den store ungdomskommission blev nedsat lige efter krigen i 1946 på initiativ af Dansk Ungdomssamvirke og med professor Hal Koch som formand, var stemningen yderst positiv over for ungdommen hos hele befolkningen. I dag opretholder politikerne vel stort set den positive holdning, men befolkningen lader til at være blevet skeptisk. Det gav sig udtryk 24. juni 1969, da man ikke vovede at give de unge 18-års valgretten.

Hvorfor gik det sådan?

Kommissionsbetænkningen nævner to grunde under henvisning bl. a. til England. For dem, der ikke er i nær kontakt med unge,

bliver de let udelukkende til langhårede rebeller, der hænger og er grove mod deres skoleledere. »Man sætter automatisk lighedstegn mellem forbrydelser og kvikt tøj, langt hår og smagen for beatmusik.« Og pressen og massemedierne spiller op til disse følelser hos de ældre, hvor dystre syn på ungdommen uhyre let bekræftes.

Massemediernes stærke optagethed af minoritetsgrupper og ensidige rapporter, så snart der var ballade, har forskudt proportionerne, så man ikke husker på de tusinder, der lever en normal og rolig tilværelse. Massemedierne har været med til at skabe den mistro, der er slået ud de senere år.

Bogen »Storbyungdom« har som hovedpåstand, at ungdommen i dag er »stræbsom, moralsk, puritansk og en måske lidt kedelig gruppe«.

De, der ønsker de velerhvervede rettigheder sikrede, kunne med sindsro have givet de 18-årige deres valgret.

Det ville der ikke være sket det mindste ved.

Paul Honoré.

ÅRET 1971

ved *Gustav Nedergaard*

Hvert bidrag til årsskriftet er et bidrag, som får historisk betydning, bliver et kildemateriale, der kan øses af, både når det drejer sig om almene Ankerhus-problemers historie, såvel som personalhistorie.

Dette blev jeg mindet om ved K. Buckhøjs afgang fra Ankerhus her ved oktobertide, hvor jeg i forbindelse med en fest, som lærerkollegiet holdt for den mangeårige kollega, skulle finde frem til nogle karakteristiske data for festens midtpunkt.

Så er man glad for de gamle årsskrifter og for alt det, man kan finde deri og lære deraf – men man opdager også, at der undertiden mangler nogle kontante oplysninger; disse kan så findes i *Thea Rasmussens dagbog*.

Ovenstående medfører, at man med en vis ansvarsfølelse og ærbødighed går i gang med at nedfælde en karakteristisk af *året 1971* – vel vidende, at man som de fleste andre historieskrivere ikke kan undgå at »farve« historien med éns personlige »øjefilter«. Sådant har det også været tilfældet i tidligere årsskrifter fra Ankerhus – det Ankerhus, der *den 9. februar 1972 fylder 70 år*.

Et års begivenheder er naturligvis med til at karakterisere det pågældende år, og blandt disse begivenheder er der nogle, der er tilbagevendende ligesom årtiderne, og blandt disse findes endnu den traditionelle *juleafslutning*, der samler »det ganske Ankerhus« i salen, og hvor det i år var *Elna Bækdorf* – præst og lærer i familiekundskab –, der holdt den traditionelle juletale. Vi sang af hjertens lyst, der blev uddelt legater af såvel Magdalene Lauridsens fond som af Svegårds legat, men det bedste er nok stadigvæk den hilsen fra det svindende år og fra elevforeningen, som *års-skriftet* repræsenterer, når det bliver delt ud til alle.

Årets gang

Det er muligt, at vi har forsømt at etablere en forsvarlig forbindelse mellem de nuværende elever og elevforeningen Ankerhus – de problemer, der har været debatteret i forbindelse med årsmødearrangementerne, har givet en fornemmelse heraf.

For at bøde på dette holdt vi i oktober måned 1970 et debatmøde i salen om elevforeningen og årsmøderne. Ved denne lejlighed var såvel foreningens formand som sekretær til stede, og vi fik afklaret en hel del forhold.

Nu bagefter kan vi godt indse, at det var en træt formand, *Ingefred Juul Andersen*, der deltog i ovennævnte møde. Det blev også sidste gang, vi så hende i salen på Ankerhus. I februar døde hun som omtalt andetsteds i årsskriftet, og personligt kunne jeg godt have ønsket, at hun kunne have undgået denne konfrontation med en ny tids syn på de værdier, hun så energisk har kæmpet for i sit lange og indholdsrige liv.

Der går jo altid forskellige strømninger hen over landet; en af de karakteristiske i dette år, MAKROBIOTISK kost og levevis, blev vi præsenteret for i december, dels ved en udstilling af makrobiotiske levedsmidler, som 2. klasse arrangerede, dels ved et foredrag, som *Ulla Loksø* fra København holdt i samme anledning.

Ak ja, der har været mange ernæringsfanatikere gennem tiderne, og når så ernæringsfanatisme og venstre-ekstremisme forenes, kan der blive et ganske kuriøst resultat ud af det. Man må blot ønske for makrobiotikerne, at deres fanatisme ikke strækker sig *udover* den tid, hvor deres organer er udtømt for de stoffer, de *ikke* får tilført gennem deres i øvrigt ying-yang balancerede kost.

Efter nytår møder kun 1. klasse her på Ankerhus, medens de 2 øvrige klasser spredes over hele Danmark, og endda en enkelt i Norge, for at gennemføre den traditionelle og obligatoriske *praktikanttjeneste*.

I år fik vi gennemført en praktikant-dag her på seminariet for begge klasser, med god tilslutning fra de respektive værter side. Et meget værdifuldt indslag i uddannelsen, også for »os herhjemme«, idet der bliver berørt og debatteret mange problemer fra arbejdsområder for husholdningslærere – ligefra hash på ungdomsskolene til diæt-problemer og diætetik-uddannelse.

I januar havde vi også en eftermiddag arrangeret en *debat om*

øvelsesskolens undervisning – specielt den plan, hvorefter de studerende gennemfører denne undervisning.

Det er nyttigt at tage sådanne problemer op til en alsidig belysning, og en sådan alsidighed får man jo i virkeligheden kun, når alle parter er repræsenterede. Her var dog kun de to parter – praktiklærerne og 3. klasse – med; vi burde sikkert også have haft øvelsesskolens elever med!

Som et konkret resultat af debatten har vi i dette år omorganiseret øvelsesskolens undervisning således, at de studerende i 3. kl. nu er opdelt i nogle *grupper*, der i samarbejde varetager undervisningen i en faggruppe, d. v. s. de planlægger, gennemfører og vurderer undervisningen inden for et snævrere område, men over en længere periode, i stedet for gennem en eller to uger at have en enkelt lektion i mange forskellige fag.

Men det er altså et løbende eksperiment.

Allerede i februar begynder jo forårets eksamen med, at 3. kl. aflægger eksamen i praktisk pædagogik for børn, der jo nu kun omfatter 7. klasser, men til gengæld både piger og drenge. Vi har fortsat samarbejde med 4 skoler, nu alle inden for kommunens grænser, nemlig Frederiksberg skole, Pedersborg skole, Sorø Borge- og Realskole og endelig Den private Realskole, der har to klasser, som undervises her på Ankerhus. Det bliver i alt 5 klasser, som de studerende i 3. klasse kan fordeles på, således at de i grupper på 8–9 studerende kan *følge og undervise* en 7. klasse gennem en 18 ugers periode.

Eksamen

Med dette og den almene faglige og pædagogiske uddannelse i øvrigt som baggrund kan man ikke komme og sige, at husholdningslærere er ukvalificerede undervisere i folkeskolen.

Forårets henvendelser fra skoleinspektører har da også vist, at man ikke er uinteresseret, og mange har jo vitterligt job i folkeskolen, selv om det ældgamle kompetenceproblem eksisterer i fuldt mål.

Der er naturligvis mange andre eksaminer end i pædagogik for børn, men også de forløb på sædvanlig vis med de sindsbevægelser, skuffelser og triumfer, som vist er uundgåelige. Så'n er livet. . . .

Den 31. marts, på den allersidste dag i måneden, blev 44 ny-

Dimission

udsprungne husholdningslærere dimitterede under den sædvanlige festivitas.

Det var den 48^e årgang på Ankerhus, efter at den statsaner- kendte eksamen blev indført i 1923, og den sidste af de 44 var dimittend nr. 1585. Det kan også nævnes, at der siden 1902 – altså gennem de snart 70 år – er uddannet 1830 vandrelærerinder, husholdningslærerinder, husholdningslærere.

I min tale til de 44 dimittender nævnte jeg bl. a., at de på trods af den lange fortid, som uddannelsen har, måtte føle sig som pionerer, idet mange af dem må *bryde nye veje* i disse år.

Der er mange opgavers løsning i det moderne industri- og forbrugersamfund, som de bør engagere sig i; jeg nævnte arbejdsledelse på institutioner, institutioners kostplanlægning, socialpædagogisk arbejde, produktudvikling m. v., foruden alle de velkendte områder.

F. D.s sidste hold

Jeg kunne slutte med at sige, at dette *Folmer Dams sidste hold* passende kunne tage ved lære af hans 49 år lange pionérgerning i husholdningssagens tjeneste, og karakteriserede dette ved at nævne den kendsgerning, at den Folmer Dam, der i trediverne var med til at starte kostundersøgelserne, nu i 70erne er formand for det udvalg, der forbereder kostundersøgelseernes EDB-behandling.

Direktør *Frederik Heick* var som medlem af bestyrelsen deltager i dimissionen og holdt ved frokosten en meget tankevækkende, inspirerende og menneskelig tale, der bl. a. var rettet personligt til Folmer Dam som en hyldest for inspirerende lærergerning.

Ligeledes omtalt andetsteds er Heick ikke mere. Institutionen vil savne denne livskloge personlighed meget, og jeg vil ved mange lejligheder i de kommende år savne hans råd, når de større retningslinier skal udstikkes.

Jeg var på formandens vegne til stede ved Heicks begravelse i Viborg den 20. september. Man fik ved denne lejlighed et stærkt indtryk af Frederik Heicks betydning som familiefar, som politiker, som forsøgsmand, som sønderjyde, som leder af Hedeselskabet – men først af alt som *mennesket Frederik Heick*.

April måned kom – den sidste april måned, hvor der skal planlægges nyt skoleår fra maj, og hvor der skal udføres moderni-

serings- og vedligeholdelsesarbejder. Disse aktiviteter bliver jo nu efter 1972 flyttet til juli-august måned, når skoleåret bliver lagt om med virkning fra 15. august 1972.

Men vi nåede faktisk meget i april 1970.

Det var værelserne på seminariets hovedbygning, der nu stod for tur, og vi nåede at modernisere 13 af dem, eller godt halvdelen, samt toiletter og baderum.

Moderni-
seringer
i april

Moderniseringen omfattede følgende: Installering af håndvask i særlig afskærmning i form af væg og forhæng, anbringelse af nyt, stort garderobeskab samt pålægning af gulvtæppe i såvel værelser som på gange. Selvfølgelig også nye gardiner og maling/tapet overalt.

I tillæg hertil blev baderummene og til dels toiletter saneret og moderniseret. Omkostninger ca. 120.000 kr., men det er dog inklusive et moderne thekøkken på 2. sal samt en opholdsstue på samme etage (Eli Laudrups tidligere lejlighed).

I samme april måned fik vi også lagt gulvtæppe i hall, forgang, lærerværelse og ØKs spise-stue, så alt i alt kan man sige, at det var hovedbygningen, der i april 1971 fik sig en ordentlig »gulvløftning«.

Og det kan tilføjes, at vi allerede har planer klar til at fuldføre projektet med værelse-moderniseringerne i april-maj 1972.

Nyt skoleår

3. maj mødte samtlige studerende igen til nyt skoleår, og vi måtte for første gang i mange år se ventelisten opbrugt – og se en del afbud i marts/april, således at den nye 1. klasse kun blev på 34. Om det er en almindelig tendens eller måske noget betinget af skoleårets omlægning er vel uvist endnu. Tilmeldingerne til 1972 er normale og tyder ikke på svigtende tilgang.

Vi ændrede *åbningsmødet* noget i år, således at lærerne mødtes med den nye 1. klasse til en kop velkomstkaffe, med lidt historie, orientering, præsentation m. v.

Det er nok også lettere at overse end den »store« præsentation i salen, hvor man alligevel ikke kan overse så mange.

Efter denne første aften på Ankerhus går 1. klasse straks i gang med en *studieorienteringsuge*, således at den egentlige undervisningsplan først begynder den følgende uge.

5-dages
uge

Som nævnt i 1970-årsskriftet indførtes 5-dages ugen på seminariet med dette skoleårs begyndelse.

Foran lå et stort planlægningsarbejde med nedsættelse af udvalg, hvor både lærere og studerende var repræsenteret. Der måtte rationaliseres, beskæres og omstilles, men bekendtgørelsens timetal opretholdes, og nu er 5-dages ugen altså en realitet.

Hvordan virker det så? Endnu kan jeg kun svare på egne vegne, og da må jeg konstatere, at jeg hverken administrativt eller undervisningsmæssigt har mærket nogen beskæring af arbejdet; men selvfølgelig har man en frihed til at lave lørdags-arbejdet på andre tider end netop lørdag formiddag. Mon ikke de studerende har det på samme måde?

Ellers er sommerens undervisning og begivenheder i øvrigt gået på sædvanlig rolig måde, og det samme gælder de obligatoriske eksaminer i august-september.

Vi havde igen den glæde at have Moderne Husførelse-kursus i juni-juli, i alt 3¹/₂ uge. Disse 20 unge piger sætter vældig kolorit på tilværelsen i den bedste sommertid, og de skaber fritidsbeskæftigelse og indtjening for nogle af 3. klasses studerende.

Mary Sibbern og Gunhild Ørnstrup ledede kurset, der i øvrigt sorterer under Midtsjællands Landboudom, hvis konsulent *Tage Petersen* har haft vældig succes med disse kurser.

Et andet, helt specielt indslag var Grønlands-kurset, der blev afholdt på Gl. Ankerhus i juni-juli måned – men derom vil *Johanne Pedersen* fortælle andetsteds i årsskriftet.

Efter behandling i kostudvalget gennem flere år og efter ligeledes flere behandlinger i forretningsudvalg og bestyrelse besluttedes det ved bestyrelsesmødet i oktober 1970 at *ændre seminariets kostskolestatus*, således at det fra april 1971 kun er studerende i 1. klasse, der er pligtige til at være kostskolemedlemmer, hvilket indebærer, at de bor i seminariets værelser, deltager fuldt ud i bespisningen og betaler herfor et fast månedligt beløb i undervisningsmånederne.

Studerende i 2. og 3. klasse er frit stillet m. h. t. værelse og bespisning – dog således at de måltider, der er direkte undervisningsmæssige, er »obligatoriske«, som en naturlig del af undervisningen.

Denne nyordning har medført en masse problemer, som har givet den daglige ledelse og bestyrelsen mange spekulationer.

Sagen er jo nemlig den, at kostafdelingen efter den nye seminariestøttelovs gennemførelse skal hvile i sig selv, hvorfor man til dels må anlægge rent forretningsmæssige synspunkter – og det ser ud, som »forretningens kunder« svinger.

Kostskole-
problemer

Dette forhold gælder ikke så meget hvad angår *udlejning* af de ca. 30 værelser, vi råder over *udover*, hvad 1. klasse beslaglægger, men derimod hvad bespisning angår.

På forsøgsbasis havde vi i sommerterminen tilbudt bespisning gældende for en hel termin, men med valgmulighed for enten 1, 2 eller 3 måltider pr. dag, samt mulighed for at vælge en hel uge eller kun 5 dage.

Denne form var ikke nogen succes – betragtes af kunderne som for stift og uden refusion (tilsyneladende) for ferier m. v. Vi har derfor i vinterterminen yderligere »liberaliseret« systemet således, at man kan tilmelde sig månedsvist, og der er indført direkte refusioner for ferier, praktikantperioder m. v.

Kantine-
byggeri og
institutions-
byggeri

Den interesse, der har været for deltagelse i bespisning efter det nye systems indførelse, medfører uvilkårligt, at vi må tage planerne om opførelse af spisesal (kantine) op til en afgørende revision.

Problemstillingen er ikke så enkel endda, idet der ganske givet er en sammenhæng mellem den ringe interesse for bespisning og den *bespisningsform*, vi nu har – d. v. s. den kendte »spisesalsform« med fast spisetid, fast plads, den enkeltes afhængighed af den samlede »masse« o. s. v.

Vil indføring af et *kantinesystem* medføre en sådan tilslutning, at det er forsvarligt at indrette en kantine?

En undersøgelse af problemet, som vi har foretaget her i efteråret, blandt de nuværende studerende, synes at besvare spørgsmålet bekræftende.

Undersøgelsen viser, at 83 % af de studerende ønsker at deltage i bespisning, men den bespisningsform, der ønskes, er helt overbevisende en kantinebespisning efter et kupon- eller billetsystem, idet ca. 78 % af de 83 % ønsker denne form.

Problemet har imidlertid også relation til den undervisning i institutions-køkkendrift, som vi mener fortsat har stor værdi i uddannelsen, idet der nødvendigvis må være et antal kostgængere for at kunne drive et institutionskøkken.

Disse i virkeligheden meget vanskelige problemer må og skal finde en løsning i den allernærmeste fremtid, og jeg vil mene, at den mest forsvarlige løsning ligger i en ændring af Regensens

køkken og spisesstue til en midlertidig kantine, der kan »virke« i en 5-7 års periode. Dette medfører, at vort kantineprojekt sættes nederst i det samlede byggeprojekt, således at vi i ovennævnte 5.-års periode kan finde frem til et ændret projekt – eller droppe det.

Personlig mener jeg fortsat, at en kantine – eller spisesal – har en betydning *udover* det rent materielle; den skulle gerne være en slags »kulturcenter« – et sted, hvor man mødes og udveksler ideer – et sted, hvor der kan holdes møder og sammenkomster – et sted, hvor kunstudvalget kan »arbejde« på væggene o. s. v. Tager jeg fejl?

Finansåret 1970-71 var som bekendt det første år, hvor også husholdningsseminarierne blev drevet under den nye seminarie-

Seminarie-
støttelovens
første år

støttelov, d. v. s. med fuld dækning fra statens side af undervisningsafdelingens drift. Vore erfaringer med lovens første år har stort set været gode. Vi må naturligvis lære at administrere efter *faste* bevillinger på de enkelte konti, månedsvi aflægge regnskabsoversigter, og i øvrigt dele lod og kår med statens øvrige bevillingshavere.

Det lykkes ikke på ét år at lære alle disse ting, hvorfor vi håber på sædvanlig velvilje fra Direktorat og Revisionsdepartement, men een positiv ting skal nævnes: vi har ikke mere nogen form for *likviditetsvanskeligheder* hvad undervisningsafdelingens konti angår.

Tilslutningen til øvelsesskolens kursus er fortsat tilfredsstillende – vi kan få de 16 elever, der nogenlunde er plads til. Den omstændighed, at disse elever ikke kan modtage støtte fra staten i lighed med almindelige husholdningsskoleelever, fordi kurset ikke er anerkendt, samt den omstændighed, at husholdningsskolens årselevtal kun lige kan holdes over det krævede minimum, har medført, at bestyrelsen har ansøgt Direktoratet for ungdomsundervisningen om godkendelse af øvelsesskolekurset som et almindeligt kursus under Ankerhus husholdningsskole. Såfremt denne godkende opnås, vil det betyde en overflytning af kurset fra »Regensen« til Gl. Ankerhus – men vel at mærke *først efter*, at der her er opført klasseværelse-undervisningskøkken i en ny fløj; dette kan forhåbentlig ske i 1972-73.

Øvelses-
skole —
hushold-
ningsskole

Der er også i dette år sket væsentlige forandringer i lærerstabens sammensætning.

Som tidligere nævnt i denne beretning ophørte Folmer Dam med sin undervisning efter 49 års virke som lærer, hvorfor *ernæringslære* blev ledigt. Samtidig har Thea Rasmussen efter aftale afviklet sin undervisning i *kostberegning* i løbet af dette år, og der var da mulighed for at tilbyde den første og foreløbig eneste kandidat fra N.H.H.s ernæringslinie i Oslo, *Sigrid Willadsen*, en stilling som timelærer i disse fag. Ernæringslæren deler Willadsen dog med mig.

Ligeledes, som nævnt andetsteds, fratrådte *Karoline Buckhøj* på grund af alder sin mangeårige Ankerhus-tjeneste med virkning fra 1. oktober d. å. Da samtidig *Bente Thøgersen* ønskede at fratræde sin stilling af familiemæssige og organisatoriske grunde, måtte vi opslå og besætte 2 heltidsstillinger på samme tid.

Resultatet blev, at en stilling i vask/tekstillære er besat med N.H.H.-kandidat *Margaretha Svensson*, der har eksamen fra Tekstillinien i Gøteborg, og derefter eksamen fra seminariet for huslig utbildning i samme by. Margaretha Svensson er allerede i fuld gang med at omsætte sin viden (på svensk) i praksis for 1. og 2. klasse.

Bente Thøgersens stilling blev besat med den konstituerede husholdningsinspektør *Inga Kristoffersen*, hvis tidligere virke som konsulent i Statens husholdningsråd, som forstander for Ølstykke husholdningsskole, betinger gode kvalifikationer for den fremtidige gerning som lærer i området husligt arbejde og praktisk pædagogik.

Besættelsen af de 2 ovennævnte stillinger vil også betyde, at vi nu selv kan bestride undervisningen i tekstillære, som indtil nu har været varetaget af Tekstilinstituttet i København, samt at de timer, der bliver ledige i praktisk pædagogik ved *Nico Dams* fratræden til april 1972, kan dækkes ind.

Også i faget arbejds-lære (eller arbejds-terapi) er der skiftet lærer. Efter 10 års undervisning ønskede *Ellen Frydenlund* at holde op, men skaffede os heldigvis en ny timelærer i faget, nemlig fysioterapeut *Lise Kjærsgaard* fra Glostrup, der allerede nu

har gennemført sit første undervisningsprogram og lovet at fortsætte fremover.

Da Lisbet Skafte Poulsen (67) efter 3 års tjeneste som undervisnings- og administrationsassistent ønskede at »bytte gårde«, blev i hendes sted ansat *Karen Hørslev Kristiansen* (Suhr) og nylig gennemgået specialkursus i husholdning ved Århus Universitet efter de nye kursusplaner. Hendes stilling her er noget ændret, idet det er tanken, at det stort set skal være en rent administrativ stilling, dels undervisningsadministration, dels kostskoleadministration – samt tilsyn med undervisningslokalernes rengøring (efter nyt system).

Endelig skal nævnes, at *Ingrid Hauge Petersen* (70) var assistent i perioden april-maj-juni, hvorefter hun gjorde tjeneste ved Grønlandskurset, inden hun til august tiltrådte en stilling i Norge ved Kristiansund husmorskole, hvorfra hun lige har sendt os et optimistisk brev.

Også *Gerda Mayntzhusen*, havebrugskonsulent, har vi sagt farvel til, idet faget teoretisk havebrug er udgået af programmet. Vi satte megen pris på Gerda Mayntzhusen i lærerkollegiet og savner hende.

Af alle de afgåede lærere har *Karoline Buckhøj*, bortset fra Folmer Dam, tjent Ankerhus længst. Der skal her i denne beretning lyde en hjertelig tak for lang og tro tjeneste, med en enestående loyalitet over for skole, over for ledere og over for kolleger – ældre såvel som yngre. Det er mange elever og lærere, der gennem årene har nydt gavn af K. Buckhøjs hjælpsomhed. Hun blev hyldet ved en sammenkomst på Postgaarden i begyndelsen af oktober, hvor mange af de ovennævnte egenskaber blev fremhævet – og hun vil blive hyldet på sin 70-års dag, den 23. november d. å.

Mens dette skrives, kommer meddelelsen om Karoline Buckhøjs indlæggelse på Slagelse sygehus på grund af en mindre blodprop. Vi håber, hun hurtigt kommer tilbage.

Lovudkastet om revideret *uddannelse af husholdningslærere* har ligget stille i det forløbne år, men netop nu i oktober forlyder det fra Direktoratet og Departementet, at der arbejdes med sagen; der skrives egentligt *lovforslag med bemærkninger* – og det spændende består så i, om den nye undervisningsminister *Knud Heinesen* vil

medtage loven i den mængde af love i øvrigt, som den nye regering vil forelægge for folketinget i indeværende samling.

Et andet spændende og vigtigt arbejde foregår i *forbrugerkommissionen*, idet her skal såvel *Statens Husholdningsråds* fremtidige struktur afgøres, som hele *konsulentvirksomheden*.

Videreuddannelse af husholdningslærere er også en vigtig sag, og for at give de studerende et kontant kendskab til mulighederne afholder vi nu den 11. november en videreuddannelseskonference, hvor såvel Specialkursus i husholdning ved Århus Universitet, Nordisk Husholdningshøjskole, Danmarks Lærerhøjskole og Landbohøjskolen bliver repræsenteret.

Vi må jo ikke glemme, at vi lever i en periode, hvor FN-organet UNESCO har proklameret begrebet *life-long education* – den livslange uddannelse.

Sluttelig en hjertelig tak til alle medarbejdere, studerende og i øvrigt til alle, der har medvirket til Ankerhus' trivsel i året 1971.

Lærerne på det ganske Ankerhus sender hilsen og ønsker godt nytår.

*Thea Rasmussen. Karoline Buckhøj. Krista Larsen. Ester Pedersen.
Henny Langkjær. Mary Sibbern. Ingrid Krabbe Larsen. Sigrid Willadsen.
Hemming Andersen. Else Hansen. Britta Lambæk Nielsen. Nico og Folmer Dam.
P. F. Truelsen. A. C. Øst. Ellinor og Aage Hovmand. Ilse og Knud Færch.
Ruth Vædele Jensen. Gunhild Ørnstrup. Inge Møller. Karen Clausen.
Elna Bækdorf. Bente Balle Jegstrup. Torben Colding. Anna Eriksen.
Ingeborg Højer. Bent Pedersen. H. C. Olsen. Svend Olsen. C. Goeskjær.
Merete Mørk Madsen. Margaret Lauridsen. Sofie Larsen. Johanne Pedersen.
Margaretha Svensson. Inga Kristoffersen.
Karen Højslev Christiansen. Lise Kjærsgård.
Else og Gustav Nedergaard
— sammen med
Ein. Black. Agnes Eliasson. Marie Broholm. Marence Tarp.
Ingrid Saxtorph. Julle og S. A. Lundgaard.*

Textilkandidat Margareta Svensson i funktion i seminariets vaskeri

Ingefred Juul Andersen in memoriam

Bestyrelsen for den selvejende institution Ankerhus mistede i det forløbne år to mangeårige, kloge og trofaste medlemmer. Ingefred Juul Andersen døde den 8. februar, 6 uger efter at være fyldt 70 år — og Frederik Heick døde den 16. september, kun 66 år gammel.

Ingefred Juul Andersen var elev på seminariet i de vanskelige år 1922—24, da den nye 2-årige uddannelse med afsluttende statskontrolleret eksamen skulle stå sin prøve. Jeg (F. D.) var dengang en ung og lidet erfaren lærer, som skulle være ansvarlig for en stor del af den teoretiske undervisnings opbygning med sigte på husmødrenes tarv, og enhver støtte fra elevernes side var derfor kærkommen. Jeg husker hver eneste af de 13 2. års og de 15 1. års elever i 1922—23, som stod de lyslevende for mig i deres ungdomsvår, og blandt dem alle var Ingefred fra Fyn da i forgrunden. Den høje, lyse, velbegavede, stilfældigt muntre pige var stedse positivt indstillet til skolen og uddannelsen, altid rede til at hjælpe kammeraterne, et selvstændigt tænkende menneske med åbent blik for de store linjer i husholdningsundervisningens fremtidsperspektiv.

De første år efter sin uddannelse beskæftigede I. J. A. sig mest med den da under udformning værende husholdningsaftensskole. Først i efteråret 1928 opstod hos hende tanken om at danne en selvstændig forening for husholdningslærerinder, og i januar 1930 førte hun sammen med Astrid Stoumann fra Suhr og mig tanken ud i livet, stiftede FDH og gav dermed husholdningslærerinderne mulighed for at blive hørt ikke blot i dagens debat, men også i centraladministrationen og på Rigsdagen. Hun var foreningens formand 1932—52 og skabte respekt om den overalt. 1952—60 var hun Formand for Statens Husholdningsråd netop i denne institutions kritiske periode, og derudover var hun 1947—53 medlem af Landstinget. At hun desuden havde en lang række andre tillidshverv, som hun varetog på bedste måde, er vidnesbyrd ikke blot om hendes betydelige arbejdssevner, men også om hendes idealistiske indstilling.

Hun glemte dog aldrig Ankerhus, og det faldt helt naturligt, at hun i 1955

overtog formandsposten i »Foreningen Ankerhus« efter Margrethe Pedersens død, og dermed også blev medlem af den selvejende institutions bestyrelse. I begge disse egenskaber gjorde hun på sin stillfærdigt muntre måde særdeles god fyldest til sin død. Også i det nordiske samarbejde gjorde hun sig stærkt gældende som formand for den danske afdeling af Nordisk Samarbejdskomité for Husholdningsundervisning og — i en periode — den nordiske bestyrelse.

Ved Ingefred Juul Andersens død mistede Ankerhus en altid loyal, trofast og værdifuldt ven. Hun vil blive husket med taknemlighed, så længe skolen består.

Frederick Heick in memoriam

Efter kammerherre Chr. Lüttichaus pludselige død i oktober 1963 indtrådte Det Danske Hedeselskabs direktør, *Frederik Heick*, som repræsentant for Det Danske Landhusholdningsselskab i bestyrelsen for Ankerhus. Gennem sin datter, Eliabeth, dim. 1961, var han kendt med skolens grundsyn og virksomhed, og han viste fra første færd forståelse af dens problemer på såvel det økonomiske som det pædagogiske område og bidrog i bestyrelsen væsentlig til, at disse problemer fandt deres løsning. Frederik Heicks store humane forståelse, indsigt og forhandlingsevne kom på værdifuld vis Ankerhus til gode. Som medlem af Folketinget 1945—59, af det Udenrigspolitiske Nævn, af Europarådet, af bestyrelsen for Det Kgl. Danske Landhusholdningsselskab og af Nørre Nissum Seminarium havde han alle forudsætninger for med vidsyn og klog omtanke at rådgive ledelsen af Ankerhus på en række vigtige områder. Også hans store interesse for grænselandets problemer, som han delte med Magdalene Lauridsen, og som gav ham formandsposten i grænseforeningen fra 1961, var af betydning for virksomheden på Ankerhus. Hans alt for tidlige bortgang føles som et smerteligt tab. Verden er blevet fattigere uden ham, men han har skrevet et blad i historien om Ankerhus, som ikke vil blive glemt.

Folmer Dam.

Gårdhaven Gl. Ankerhus

Med den udvikling, der gennem årene har været i børneinstitutionerne, er det svært for disse samtidig at tilpasse børnenes daglige rytme og modtage ret store elevhold i kort periode. Den velvilje og interesse, lederne i de nye institutioner viste for skolens ønske om fortsat at give eleverne indblik i børns pasning og beskæftigelse, gjorde det muligt at fordele eleverne i 2 perioder af en uge, enten i vuggestuen, børnehaven eller legestuen.

Den selvstændige periode kunne samtidig gennemføres, så en enkelt elev forestod husførelse for sin familie; de overskydende elever kunne frit vælge deres hobbyfag nogle dage. Små forsøg for at imødekomme de unges ønsker og trang til personlig indsats. Eleverne tog opgaverne op med lyst og godt mod og høstede mange erfaringer.

I forårsmånederne fik jeg mulighed for at gennemføre en studietur til svenske og norske skoler. Jeg besøgte svenske yrkesskoler med erhvervsprægede huslige uddannelser. På disse skoler oplevede jeg en stærk tilbagegang af elever ved de egentlige huslige fag, men meget stor søgning til de sociale uddannelser.

De norske husholdningsskoler slutter deres kursus med prøver, som netop afvikledes på det tidspunkt, jeg var der, og det var mit indtryk, at disse prøver virkede inspirerende og gav eleverne fø-

lelsen af at have nået et afsluttende resultat, der gav adgang til det næste.

Derefter var jeg på et supplerende kursus ved Århus universitet, og jeg vil takke skolens ledelse, at jeg fik lejlighed til at gennemføre både studieturen og kursus.

Med det nye 8-mdr.s kursus har jeg sluttet mit daglige arbejde på Gl. Ankerhus, men som timelærer bevarer jeg kontakten til eleverne og skolen.

Jeg vil derfor slutte min beretning fra skoleåret med at sige tak for tiden, der er gået, og ønske det bedste for årene fremover med skolens motto: ALDRIG FÆRDIG – ALTID PÅ VEJ.

Sofie Larsen.

GRØNLÆNDERKURSET SOMMEREN 1971

Da jeg i foråret fik opfordring til at tage et kursus for grønlandske unge piger i 5 uger på Gl. Ankerhus, kunne jeg ikke sige nej; det var netop sådanne, jeg havde arbejdet med de år, jeg var i Grønland.

Med 4 lærerinder som hjælpere blev planen lagt, og det var med nogen spænding, vi kom i gang.

Vi tog så imod 24 unge, glade, livlige, ja, meget livlige piger. Jo, der kom liv i Gl. Ankerhus.

Pigerne faldt hurtigt til, de havde en vældig appetit på livet – og også på maden.

Hvad lavede de så?

Det praktiske lå godt for dem, og der foregik noget både i køkken, vaskeri, ved rengøring, konservering m. m., og fag som samfundslære, barnepleje, forbrugerorientering, budgetlægning, regnskab var også på planen.

Der blev arrangeret besøg i kirkerne i Pedersborg og i Sorø, på biblioteket og på kommunkontoret.

Alle elever havde, inden de kom her, været et år på efter- eller ungdomsskole og skulle herfra ud som køkkenpraktikanter, d. v. s. et år i huset; dette skulle de orienteres om, og vi havde kyndige på netop dette område til at vejlede og til at besvare spørgsmål.

Der blev også tid til et par ture, en gang til Kobæk strand, hvor vi efter badningen nød den medbragte mad i haven hos familien Mørk Madsen – hyggeligt og festligt.

En anden tur gik om Ringsted Østeri – Holmegaards Glasværk – Kählers Keramik – Herlufsholm – og sluttede ved Karrebæksminde strand. Det var to dejlige ture i strålende solskin.

Pigerne dominerede billedet omkring Ankerhus; man så mange mørkhårede, livlige unge, der tog turen ind til byen, når der var et par fritimer.

Gronlænderkurset juli 1971

De 5 uger gav så mange oplevelser, at tiden fløj af sted. Det bedste huskes, og det var det gode humør, de bragte med sig overalt på skolen.

Spændende, hvordan de klarer sig! Det er ikke let at være langt hjemmefra og ung pige i et fremmed hjem, måske langt fra landsmænd; nok talte de en del dansk, men indbyrdes talte de altid grønlandsk.

Var det en oplevelse for eleverne, så var det det også for os.

Johanne Pedersen.

BESTYRELSEN FOR ANKERHUS FRA NYTÅR 1972

Agnes Eliasson (slægten Lauridsen)

Aage Hovmand (lærerrådets formand)

Margaret Lauridsen (Husholdningsskolen Ankerhus)

? ? ? (Det Kgl. Danske Landhusholdningsselskab)

Gustav Nedergaard (seminariets rektor)

Henny Bjerre Christensen (elevforeningens formand)

P. F. Truelsen (lektor, lærerrådsrepræsentant)

V. Wedell-Wedellsborg (amtmand for Vestsjællands amt)

Folmer Dam (bestyrelsens formand)

sender alle årsskriftets læsere en venlig hilsen med ønsket om et godt nytår.

Elevmødet 1971

Elevforeningens formand, Henny Bjerre Christensen, indledede med at byde velkommen og udtrykte sin glæde over, at så mange deltog i generalforsamlingen. Formanden udtalte derefter mindeord over elevforeningens tidligere formand, Ingefred Juul Andersen, der døde i februar. Forsamlingen rejste sig.

Formanden gav ordet til fhv. rektor Folmer Dam, der i korte rids gav et billede af frk. Juul Andersen – fra hendes elevtid fra 1922 over hendes betydning i forbindelse med dannelsen af F.D.H., som mangeårig formand for F.D.H., som formand for Statens Hus-holdningsråd, hendes virksomhed som landstingsmedlem, som dansk formand for Nordisk Samarbejdskomité og en overgang som nordisk formand for N.S. – overalt havde man mødt hendes ildhu og loyalitet over for det, hun gik ind for.

Derefter gik man over til den egentlige generalforsamling.

Som dirigent valgtes rektor Nedergaard, der gav ordet til formanden for aflæggelse af beretning.

Formanden indledte med at nævne sin overtagelse af formandspladsen og indtræden som bestyrelsesmedlem for den selvejende institution Ankerhus.

Anna Madsen, Struer, var som suppleant for frk. Juul Andersen indtrådt i elevforeningens bestyrelse, men ønskede ikke genvalg, hvorfor der skulle vælges nyt bestyrelsesmedlem.

Formanden fortsatte med at omtale en diskussionsaften i oktober, hvor skolens elever fik lejlighed til at udtale sig – først og fremmest om deres syn på elevernes medvirken ved elevmødet.

Forud for dette elevmøde havde formanden haft et møde med de nuværende elever, hvoraf adskillige medvirkede mod betaling, og den nuværende bestyrelse havde ved tilrettelæggelsen af dette års elevmøde sammen med skolen bestræbt sig på en vis rationalisering. Formanden udtrykte sin beklagelse over det i forhold til tidligere år reducerede deltagerantal.

Folmer Dams 75-års dag 18. september 1970 omtaltes – ligesom udgivelsen af elevskriftet.

Videre omtaltes arbejdet med rejsning af en mindesten for fru Magdalene Lauridsen; det er planen, at den skal afsløres på fru Lauridsens 100-års dag i april 1973. Billedhuggeren Gunnar Hansen har valgt en sten til formålet. Udgifterne er beregnet til en samlet sum på 18.000 kr. Halvdelen af pengene er indkommet i mange små portioner, hvilket er en stor glæde at se. Der vil blive rettet henvendelse til forskellige organisationer om at medvirke ved bidrag. Det er meningen, at stenen skal rejses på trekanten mellem indkørslen til Gl. Ankerhus og seminarieret.

Som afslutning foreslog formanden, at Folmer Dam udnævntes til æresmedlem af elevforeningen.

Folmer Dam takkede for udnævnelsen – med udtalelsen om, at det er kotume, at æresmedlemmer tier stille – det lovede han *ikke* at gøre!

Formandens beretning godkendtes.

Kassereren, frk. Ingrid Krabbe Larsen, oplæste regnskabet, der balancerede med 16.801,84 kr. og udviste et overskud på 5.642,13 kr. – Regnskabet godkendtes.

Man gik derefter over til bestyrelsesvalg.

Der var indgået skriftligt forslag om valg af Lisbeth Skaft Poulsen, g. Christensen (1968). – Fra forsamlingen blev foreslået: Karen Biehl Valentin (1961) – Bente Balle, g. Jegstrup (1961) – Inger Johanne Pedersen (1971) – Karin Hansen (1971).

Valgt blev Lisbeth Skaft Christensen, og suppleant blev Bente Jegstrup.

Formanden stillede forslag om at udvide bestyrelsen med et medlem, så også husholdningsskolen Gl. Ankerhus ligesom seminariet får 2 repræsentanter. Det blev nævnt, at der også tidligere havde været to repræsentanter for husholdningsskolen i bestyrelsen. Det vedtoges ligeledes, at øvelsesskolen i dette spørgsmål regne som hørende til husholdningsskolen. Lovændringer som følge af dette vil blive fremlagt til næste års generalforsamling (se andet steds i bladet).

Der førtes endvidere en diskussion om, hvorvidt elevmødet fremover skulle holdes på én dag eller som hidtil spænde over to dage. Der kom indlæg til fordel for begge tanker – den tidligere og den nuværende rektor var begge stemt for at bibeholde den hidtilværende ordning. Det overlodes til bestyrelsens afgørelse.

Under eventuelt overrakte frk. Margaret Lauridsen elevforeningen et »bånd« med skolens historie indtalt af Folmer Dam.

Derefter fortalte rektor Nedergaard om »Nyt fra skolevirksomheden« – væsentlig gennem lysbilleder.

Der er indrettet nyt opholdsrum for eleverne på Gl. Ankerhus.

Kun 1. kl.s seminarieelever er nu obligatoriske kostskoleelever. 2. og 3. års elever bestemmer selv, om de ønsker at bo på eller uden for skolen. Ordningen er foreløbig en spændende prøveordning.

Der indrettets opholdsstue til seminariets elever i de nye afdelinger.

Underetagen af Stærekassen: kombineret opholds- og gruppe-lokale – samt et rum til fremstilling af undervisningsmaterialer.

Ændring af ØKs spisestue med en hyggelig dagligstuekrog (hvad elever for år tilbage jo også har kendt).

Frk. Laudrups tidligere lejlighed er ændret til opholdsrum for eleverne på den afdeling.

Halvdelen af elevværelser på 1. og 2. sal på seminariet er moderniseret, ligesom der laves nyt thekøkken.

Der er i forbindelse med omlægning af skoleåret planer om restaurering af »Skovhytten«.

Køkkenet på Gl. Ankerhus er moderniseret, og der er kommet nye møbler i skolestuen samme sted. Ligeledes er en opholdsstue indrettet på øvre gang.

Nævnte til slut, at det i juni-juli afholdte kursus for grønlandske unge havde været succesfyldt.

Generalforsamlingen sluttede kl. 12,50, hvorefter man gik til middagen i salen, hvori i år deltog såvel husholdningsskolens elever som seminariets. Dette forløb til alles tilfredshed.

Vejret var for øvrigt udmærket på disse to elevmødedage. Underholdning og fakkeltog blev gennemført i lighed med andre år – og søndagens foredrag med MF Dagmar Andreasen, Rynkeby, var en vældig oplevelse og vandring i ministeriets ofte så uforklarlige love.

På gensyn næste år den 2.–3. september!

Anna Madsen.

Alt kan ikke vare evigt; det siger jeg ofte til mig selv, når noget af det gamle, jeg har kendt og holdt af, må ændres – delvis for at »følge med« – fornyelse må til – praktiske ændringer må ikke overses, fornuften må tages med på råd – dette og meget andet må tages i betragtning, når ændringer sker, f. eks. elevmødets arrangement i år.

Måske nogle af de »gamle piger«, elever fra Gl. Ankerhus, savnede deres egen middag, fordi størsteparten af middagsgæsterne i salen var tidligere seminarieelever, som I ikke kendte så meget til. Men husk: *begge kategorier er jo gamle Ankerhusere*; det skulle altså være muligt alligevel at mærke »noget af det fra før«, som man uvilkårligt søger ved et elevstævne.

Der dukker nok gode ideer op til kommende elevmøder, så det gammelkendte mødes under en eller anden form. I hvert fald betyder det meget for skolen og os, der er her, at tidligere elever og lærerinder har lyst til at komme tilbage. Skolen vil gerne gense og møde de tidligere elever – så selv om vi måske ikke får talt så meget med hver enkelt, så kan De tro, vi skønner på hver eneste, vi møder, og for de minder, der ved en sådan lejlighed dukker op. Derfor tak til de, der mødte op i år – og ligeså for kære hilsener, vi på en eller anden måde får fra dem, som ikke kunne være med, og som giver udtryk for, at de mindes deres Ankerhus-tid.

Blandt elevmødedeltagerne var Ida Nielsen, g. Pedersen – elev for 50 år siden. Vi mindedes morsomme episoder fra dengang – der var nemlig mange. Dyveke Larsen fra Flemstofte, elev for 30 år siden, har vist heller aldrig svigtet elevmøderne; tre af hendes søstre har siden været elever her.

1957-holdet, det første hold, der ikke oplevede Mor Magda, har også været trofaste siden, i år repræsenteret ved fruene Hanne Wolff og Grethe Christensen.

Jytte Blach og Laila Friis, elever fra for 10 år siden, har ligesledes glædet os ved deres nærværelse hvert år – ligeså Bodil Albin, der begyndte sit kursus her november 1961.

Alle de mange unge fra de seneste årgange lavede vældigt op.

På gensyn i 1972!

Margaret Lauridsen.

En 87-årig gratulant

Blandt gratulanterne ved De danske Husmoderforeningers 50-års jubilæums-årsmøde var den 87-årige havebrugskandidat Agnes Eliassen, Sorø. Det var Agnes Eliassens søster, nu afdøde forstanderinde Magdalene Lauridsen, Ankerhus, der var initiativtager til foreningens start.

Husholdnings-krans

På De samvirkende danske Husholdningsforeningers 50-års jubilæumsdag nedlagde medlem af husholdningsforeningernes hovedbestyrelse, fru Inga Petersen, Slagelse, i overværelse af forh. seminarirektor Folmer Dam, Sorø, en krans på fru Magdalene Lauridsens grav på Pedersborg kirkegård. Det var Magdalene Lauridsen, der gav stødet til dannelsen af husholdningsforeningerne.

Hvad sker så?

Den tidligere inspektør for husholdningsundervisningen Else Elbæk (dim. 51) bor nu i en New York forstad, idet hendes mand er ansat i udenrigsministeriet, og herfra skriver hun til årsskriftet:

I den glimrende amerikanske TV-serie »Sesame Street« er der et programpunkt med titlen »Hvad sker så?«

Som regel foregår det på den måde, at den medvirkende får forevist en tegning og så skal fortælle, hvad han tror der vil ske med tegningens dyr eller mennesker. »What happens next«-programmerne er meget sjove, for der er åbenbart ingen grænser for, hvad man kan forestille sig der vil ske.

Men fantasien overgås dog af den virkelighed, man oplever, når man kommer til USA uden at kende ret meget til landet og uden at kunne ret meget af sproget. Man forsøger at forestille sig, hvad der vil ske, hvis man gør ditten eller datten; men det bliver næsten altid noget andet.

Som nu for eksempl, når man beslutter at lave en makrondessert til det selskab, man skal have på torsdag. Hvad sker så?

Man går i supermarkedet og leder reolrække op og reolrække ned efter makroner, men uden held. Resolut går man til serviceburet for at spørge. Men efter at have udtalt »makroner« på alle de måder, man kan komme i tanke om, ser manden stadig ud, som om han ikke ved, om det er en ny slags kattedam eller en mærkelig frugt fra Haiti, man spørger efter. Næste skridt er bageren. Dem er der ikke mange af, men vi er heldige at have en i vor lille by. Nej, makroner kender de ikke. Den forrige ejer bagte noget, der hed marengs, men kun om sommeren og kun midt i ugen – men makroner har de aldrig haft. Delikatesseforretningen da? Her er fremskridt. Damen véd, hvad man taler om. Hun har set sådanne kager i Europa, men de har dem ikke. Så kører man de 10 km til den tyske slagter, som er éns tilflugt, når det gælder sjældne specialiteter som svinelever og spæk, ribssaft og marcipan. De mener, at de muligvis har makroner – men som det er almindeligt i amerikanske butikker opfordres man til selv at kigge hylderne efter. Der er ingen. Men de kan antagelig skaffe dem – det vil tage 3-4 uger.

På dette tidspunkt kan man vælge mellem tre muligheder – hvis man da ser bort fra det uhørte at bage makronerne selv: Man kan tage hele vejen ind til New York, hvor rygter fortæller, at man i en tysk bydel kan få makroner, eller man kan ringe til en af de såkaldte danske bagere og forsøge at overtale ham til at bage nogle, som man så senere skal køre flere miles efter, eller man kan lave noget andet til dessert. Man vælger det sidste.

Som den prisbevidste husmor, man gerne vil være, har man visse principper om at veje pris og kvalitet mod hinanden. En dag, hvor man netop er i det prisbevidste og principfaste hjørne, tager man i supermarkedet for bl. a. at købe margarine. Fuld af energi kaster man sig over studiet af margarinemærker og priser. 20 minutter senere kan man udmattet opsummere følgende fakta: Margarine, de som bekendt laves af planteolier, findes som produkt af en enkelt olie, et par olier eller mange olier. Det findes med forskellig smag. Det findes pisket (lettere at smøre) eller upisket. Saltet eller usaltet. Det findes under forskellige navne og ikke mindst til forskellige priser. På hylden med »almindelig« margarine er der 15 forskellige mærker til 15 forskellige priser. Ved siden af findes »bord-margarine«; der er kun 11 forskellige mærker til 11 forskellige priser. Hvad sker så? I desperation griber man enten den billigste eller den med Danish flavor. I begge tilfælde har man en slags begrundelse for sit valg – selv om den måske ikke er helt i overensstemmelse med éns principper.

»Hvad sker så«-legen er også god, hvis man en dag er i New York og går ind på et spisested for at slappe af og få lidt til livets opretholdelse. Man bestemmer sig for en bøf med salat plus kaffe; det kan da ikke være for indviklet for éns sprogkundskaber. Men hvad sker så?

– Hvordan vil De ha' bøffen?

Man ser lidt uforstående på damen., som lynhurtigt remser op: Rare, medium eller well done?

Man vælger medium.

– Hvilken salat vil De ha', tomat/agurk, kålsalat eller grøn salat?

Man vælger grøn salat.

– Hvilken dressing: fransk, thousand islands, green cheese eller italiensk?

Man vælger thousand islands.

– Hvilken slags kartofler: kartoffelmos, franske eller chips?

Man vælger de franske.

– Vil De ha' kaffen nu eller senere?

Man vil ha' den senere.

– Vil De ha' Sanka (koffein-fri) eller almindelig?

Men på dette tidspunkt er man helt klar over, at man trænger til den almindelige – den *med* koffein –, så valget er let.

Man hører meget – og meget dårligt – om de amerikanske skoler, så det er med frygt og bæven man følger sin 8-årige (der ikke kan eet engelsk ord) til skole den første dag. Her er virkelig et sted, hvor der er basis for fantasier. Men hvad sker så?

En sød, ung, smilende lærerinde tager ungen om skulderen og siger på den mest selvfølgelige måde: »Come on, Arne!« og så skrider de ind i klasseværelset. Og hvilket klasseværelse! Mere end dobbelt så stort som et dansk normalklasserum. Udstyret med enkeltmandsborde, som ustandselig flyttes rundt efter undervisningen, og efter hvem man vil sidde ved siden af. Med films- og lysbilledapparat, som et enkelt barn eller 3-4 sammen kan bruge – helt alene. Med orgel (med høretelefoner), grammofon, håndbibliotek, med vægte og globusser og sære remedier. Med fingermaling og ler og to store vaskekummer, så de værste spor kan fjernes. I en kasse bor hamsteren Sam, som der jævnlige skal bringes gulerødder og salat til, og som i ferierne går på skift mellem børnene. En dag hen på efteråret startede hele klassen ud for at samle pupper og andre mærkelige hylstre, og den forårsdag, jeg var til konference, krøb dusinvis af små gennemsigtige insekter rundt om på væggene. »Vi er begyndt at sætte dem ud, men de skal lige have et par dage herinde først,« forklarer lærerinden.

To gange årligt har hvert forældrepar en konference med lærerinden. I en halv times tid kan man uforstyrret drøfte éns afkom, og nogle dage forinden har man fået et udvalg af ungens arbejder, så man kan se, hvordan det står til med det kundskabsmæssige. Man får også fra lærerinden en beskrivelse af, hvordan hun mener, barnet trives – både undervisningsmæssigt og med kammeraterne. Man har derfor et godt udgangspunkt for samtalen. Selvfølgelig er det desværre ikke forældrepar, der møder til konference; i 98 pct. er det mødrene alene. Men fædrene får en chance ved de almindelige forældremøder, der undertiden ligger om aftenen.

Ens forventninger om, hvad der ville ske med hensyn til skolen, slog heldigvis fuldstændig fejl. Ungen drog glad af sted hver morgen, og efter to måneder talte han engelsk med fuldstændig amerikansk accent.

Eet sted, hvor det er absolut nødvendigt at lege »hvad sker så« – er i trafikken. Amerikanerne er fremragende bilister, i høj grad præget af, at de i mange år har haft mange biler på vejene. Men de har en uvane: de viser ikke af, når de skifter kørselsretning. Hvis vejret er godt, sidder de med venstre arm ud af vinduet; den bør man holde øje med, for den bruges til at vise af, hvis de vil til venstre. Men bortset fra det, så gælder det om at være parat til hvad som helst, hvis den bil, der kører foran, sætter farten ned. Man begynder et spejde efter en sidevej til højre og/eller til venstre. Findes en sådan, kan det tænkes, at Mrs. X vil dreje ad den. Men det er ikke sikkert; måske leder hun efter en parkeringsplads. Finder hun en, smækker hun måske pludselig bilen ind til højre – lige foran éns kofanger. Måske standser hun op, fordi hun har et

begrundet håb om, at der snart bliver en ledig plads. Hun har måske set en person på fortovet stile i retning af en parkeret bil. Altså venter mrs. X og ser, hvordan tingene udvikler sig – og alle vi andre, der holder bagefter, venter også. Men måske bliver der ingen ledig plads – og enten kører mrs. X nu uhyre langsomt fremad, stadig håbende, eller også standser hun resolut motoren og stiger ud for at besørge sit ærinde. Vi andre, der holder bagved, må så se, om vi kan kante os udenom og komme videre. Det er især spændende med de store varevogne, som vi ikke kan se over eller udenom. Man kører op bagved en sådan og venter på, at det røde lys, som man tror er foran, skal skifte og varevognen køre. Efter adskillige minutter, hvor intet sker, bliver man mistænksom, og når varebilens chauffør så kommer trillende med sin lille trækvogn, frem mellem de parkerede biler, og begynder at læsse den med brød, så véd man, at han har parkeret i anden række, og at det vil tage tid, inden han er færdig til at køre. Nu holder der 10 biler bagefter én, så der er ingen plads at bakke på, og det tager tid, inden vi allesammen er blevet afviklet.

Men man vænner sig til det. Det kan ligefrem blive en sport at sidde og gætte på, hvad der vil ske, når bilen foran én forandrer tempo.

»What happens next«-legen er morsom i Sesame Street, men den er heller ikke kedelig i det virkelige, levende liv.

Else Elbæk.

Diætassistent nu og i fremtiden

Bodil Schönemann (dim. 66) og Lise Stigsgaard (dim. 68) beretter her om deres interessante stillinger.

Når man hører ordet *diæt*, farer ting som æggemælk, havresuppe, daggammelt franskbrød og kogt fisk gennem hovedet på én. Standser man op og filosoferer lidt nærmere over emnet, dukker måske ligefrem navne på diæter frem såsom: skånekost, purékost, diæter med og uden slaggere (sikken betegnelse!), diabetesdiæt og ikke at forglemme affedningsdiæter.

Men når det er sagt, må det straks understrege, at diætetik er andet og mere. Dette finder man hurtigt ud af, når man f. eks. bliver tilknyttet et specielt metabolisk køkken (metabolik = stofskifte). I denne forbindelse vil jeg kort omtale arbejdet i metabolisk køkken, i daglig tale diætkøkkenet, på med. afd. P på Rigshospitalet.

De patienter, vi fremstiller diæter til, er først og fremmest nyrepatienter, som er på strengt proteinfattige diæter, enten med 40 g eller 25 g protein pr. dag, alt efter nyrefunktionen. Men ikke nok med det; i forbindelse med proteinbegrænsninger følger ofte kalium og natrium samt væskebegrænsninger, og det siger sig selv, at en sådan diæt er streng at overholde – ikke mindst da det ofte drejer sig om måneder, ja, måske år.

Foruden nyrepatienterne har vi enkelte patienter med mave-tarm sygdomme. Her drejer det sig ofte om strengt fedtfattige diæter, f. eks. helt ned til 10 g fedt pr. dag. Dog må det her indskydes, at man i disse tilfælde ofte supplerer med MCT = mellemkædede triglycerider, som i modsætning til almindeligt fedtstof LCT = langkædede triglycerider kan optages af disse patienter og således opnå tilstrækkelig kalorietilførsel.

Husholdningslærere, som arbejder i disse specielle diætkøkkener, kaldes kliniske diætassistenter, og éns viden må opbygges af de erfaringer, man høster på stedet ved hjælp af den støtte og vejledning, »gammelt« personale kan give, samt naturligvis faglitteratur og åbne ører og øjne! Selve arbejdet udføres i nær kontakt med afdelingens øvrige personale og med patienterne, idet der udarbejdes en individuel diætseddel for hver ny patient efter samtale med denne. Selve diætordinationen afgives af en læge. Også i det daglige har man kontakt med patienterne og kan således tilpasse diæten efter patienternes ønsker. Ved hjemsendelse bliver der givet diætinstruktion, så patienten er i stand til selv at overholde diæten.

Ikke mindst i dette arbejde kommer vor pædagogiske uddannelse os tilgode, men også i praksis har vi brug for vor kunnen, idet al

maden til disse patienter bliver fremstillet i diætkøkkenet. Her gælder det om at få maden til at ligne »almindelig« mad mest muligt, og få den til at smage af noget, selv om brugen af salt måske er bandlyst.

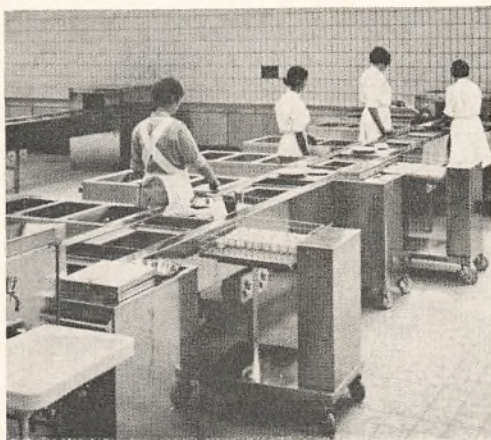
Alt i alt er det et nyt og spændende område for husholdningslærere, som forhåbentlig i de nærmeste år vil blive udbygget, dels ved en allerede påtænkt efteruddannelse i diætetik og dels ved nyoprettede stillinger rundt om på landets sygehuse, til gavn for de mange mennesker, hvis tilværelse er betinget af overholdelse af en mere eller mindre streng diæt.

Det ville være dejligt, om man ad åre kunne nå så vidt, at en lang række diætprodukter og færdigretter kunne fås i handelen, hvilket selvsagt ville lette arbejdet, samt sætte kulør på tilværelsen for de i forvejen hårdt ramte.

I fremtiden kunne man også tænke sig en diætassistent knyttet til praktiserende læger, som konsulenter ved ordination og vejledning af ambulante patienter, eventuelt udbygget med besøg i de enkelte hjem.

Disse stillinger kunne måske oven i købet oprettes som de meget eftertragtede deltidsstillinger!

Bodil Schönemann (dim. 66).

Interior fra Rigshospitalets køkken

På hospitaler kan man i dag finde arbejdsfelter for diætassistenter af forskellige kategorier. På Rigshospitalet er diætassistenter ansat i centralkøkkenet som kostkonsulenter, som koordinationsled mellem sengeafdelinger og køkken og som kliniske diætassistenter i metaboliske køkkener.

I centralkøkkenet er madtilberedning, distribution og opvask centraliseret. Dér fremstilles al kost til funktionærkantiner, cafeteria, fuldkost o. s. v. I diætkøkkenet i centralkøkkenet fremstilles specielle diæter, f. eks. laktosefri, diabetes, kolesterolfattig, af-fedning og mange andre.

Rekvitionen af maden til patienterne foregår ved hjælp af EDB. Man har udarbejdet menukort til forskellige diæter, der skulle lette plejepersonalet, som i øjeblikket er dem, der har ansvaret for, at den rigtige kostart bliver bestilt og givet til de respektive patienter. Patienterne krydser selv af ved komponenterne i dagens måltider ud fra individuelle ønsker. Fremtiden vil forhåbentlig blive således, at en diætassistent knyttet til hver afdeling som vejledning ved valg af kostart, ved patientens hjemsendelse på diæt og eventuelt af pårørende vil være en almindelig ting.

Menukortene ligner det, man kan se på et bedre hotel. F. eks. kan man til morgenmad vælge enten æg, øllebrød eller yoghurt. Desuden er der rugbrød, franskbrød, ost, diverse mælketyper og the eller kaffe. Middagen vælges mellem 2 kombinerede menuer. Yderligere kan der vælges mellem lille, normal og stor portion. Aftensmad vælges mellem 6 stykker smørrebrød og diverse drikkevarer; endvidere man man vælge forskellige forfriskninger til mellemmåltiderne.

Det er meget væsentligt, at patienten selv er med til at vælge, men for at udnytte alle de muligheder, der ligger i et sådant system, både pædagogisk og psykologisk, ville en diætassistents tilstedeværelse være meget hensigtsmæssig.

Engang i fremtiden vil ernæringsoplysninger blive anført ved siden af de respektive retter på menukortet, således at patienter og plejepersonalet let kan orienteres om madens indhold af kalorier, protein og fedt. Dette kan realiseres takket være EDB-maskinerne, der hurtigt og som regel »nøjagtigt« kan give de fornødne oplysninger, som man allerede har set, det køres på Hygiejnisk Institut i Århus. Før man når hertil, er der en lang og måske besværlig vej.

Recepter for de fremstillede retter skal nøje være kendt og nøjagtigt følges ved tilberedning. Centraludportionering ved transportbånd kan hjælpe til ensartet anretning og de ønskede portionsstørrelser. Udarbejdelse af recepter, portionsstørrelse og lignende må være et job, hvor flere husholdningslærere kunne blive beskæftiget.

Husholdningslæreren skal ikke uddannes som programmør, men blot lære at levere de relevante oplysninger, da EDB-maskinerne kun kan medvirke til, at oplysningerne bliver givet hurtigt og præcist.

Menu

FULDKOST F

MORGEN

Servering mellem kl. 07.30—08.50

- 0 Kogt æg eller
- 1 Øllebrød m/ mælk eller
- 2 Yoghurt m/ frugt
- 3 1 halvt stykke rugbrød eller
- 33 2 halve stykker rugbrød
- 4 1 stykke franskbrød eller
- 44 2 stykker franskbrød
- 5 1 skive saltkød og
- 6 Marmelade og
- 7 1 skive ost
- 8 Smør³⁾ (max. 15 gr.) eller
- 9 Margarine
- 10 Mælk, sød eller
- 11 Mælk, kærne eller
- 12 Mælk, skummet eller
- 13 Juice
- 14 Kaffe eller
- 15 The

³⁾ Smør suppleres med margarine i forhold til brødsiverne

Servering ca. kl. 10.00

- 0 Cacao eller
- 1 Mælk, sød eller
- 2 Mælk, kærne eller
- 3 Mælk, skummet

MIDDAG

Servering mellem kl. 11.40—13.00

- Lille portion
- Normal portion
- Stor portion
- 0 Bøf m/ løg, løgsauce
Hvide kartofler
Rødbeder
Grønærtesuppe m/ gulerødder
- 1 Kogt rødspætte m/ tomat sauce
Citron
Hvide kartofler
Råkost
Grønærtesuppe m/ gulerødder
- 10 Isvand eller
- 11 Æblemost eller
- 12 Mælk, sød eller
- 13 Mælk, kærne eller
- 14 Mælk, skummet

Servering ca. kl. 14.00

- 0 Cacao eller
- 1 The eller
- 2 Säftevand
- 3 Kiks

AFTEN

Servering mellem kl. 16.40—18.00

- 0 1 stk. frikadeller m/ rødkål
- 1 1 stk. sprængt kam m/ gemyse
- 2 1 stk. carysalat
- 3 Ost på franskbrød
- 4 1 stk. uspecificeret smørrebrød
- 5 1 stk. uspecificeret smørrebrød
- 10 The
- 11 Pilsner, lys eller
- 12 Appelsinvand eller
- 13 Citronvand eller
- 14 Cola eller
- 15 Æblemost eller
- 16 Mælk, sød eller
- 17 Mælk, kærne eller
- 18 Mælk, skummet

Servering ca. kl. 20.00

- 0 The m/ kiks eller
- 1 Bouillon

VEJLEDNING: Se efter, at datoen foroven er rigtig. Derefter skal De blot sætte kryds ud for det. De ønsker serveret. — **Bemærk:** Hvor der er valgmulighed, må der kun sættes eet kryds.

GOD APPETIT!

Køkkenchefen.

Ud fra patientbestillingerne udarbejder EDB-maskinerne en produktionsliste over alt det, der skal fremstilles på en dag. Til denne vil man fremover kunne koble recepter, så der tillige vil foreligge færdigudregnede portionsstørrelser til tilberedningsøjeblikket og måske pris på de enkelte retter. Det ville formentlig være tids- og arbejdsbesparende, hvis man kunne videresende de færdigudregnede portionsstørrelser til en veje-afdeling, hvor alt blev gjort parat til den næste dags produktion – som det allerede fungerer på nogle hospitaler i USA.

Kunne man finde ensartede portionsstørrelser, eventuelt på landsplan (som Statens Levnedsmiddelinstitut har givet udkast til), ville man herigennem kunne fremføre stærkere krav over for industrien til fabrikering af netop de kødstørrelser, man skal bruge; ligeså fuld varedeklaration på færdigretter. Føst da vil man kunne drage de præfabrikerede varer i større mængder ind i storkøkken-driften, som kan virke besparende i længden.

Vi står stadig ved begyndelsen af EDB-tidsalderen, men det bliver mere og mere tydeligt, at den vil bringe mange lettelser. Det betyder ikke, at mange vil blive arbejdsløse, for maskinerne skal stadig have noget at spise (programmer), og disse skal fremstilles af menneskehjerner og med menneskehænder.

Lise Stigsgaard Larsen (dim. 68).

Mindestensindsamlingen

Indsamlingens beløb rundede ved redaktionens slutning 9.400 kr. Vi i bestyrelsen takker alle for såvel små som store beløb — det glæder os, at så mange har villet støtte dette formål. Vi kan dog stadig modtage bidrag til dette store arbejde og vedlægger derfor også i år et girokort til fri afbenyttelse. På forhånd tak!

Kunstneren hr. Gunnar Hansen har nu »fundet« stenen og er gået i gang med arbejdet, som vi glæder os til at afsløre på »Mor Magda«s 100-års dag i 1973.

H. B. C.

Finland

En ganske almindelig skoledag først i september blev med eet forvandlet til noget særligt – en appelsin var faldet i min turban: Jeg fik tilbud om at komme til Finland. – Jeg kunne næppe tro mine egne øren, men det varede kun et øjeblik, før forbavnelsen fortog sig og blev afløst af glæde.

Det var Nordisk Samarbejdskomité for Husholdningsundervisning, der inviterede til en uges studieophold i »De tusind søers land«. Opholdet var bestemt til at finde sted sidst i september, så det skulle gå hurtigt med brevudvekslingen forinden.

– Ved afrejsen fra Kastrup vidste jeg heller ikke meget mere, end at jeg ville blive indkvarteret på et husholdningsseminarium – men så meget desto mere spændende var det.

Af gæster fra de andre nordiske lande var der to studerende fra Stockholm husholdningsseminarium, een fra Uppsala og een fra Stabek husholdningsseminarium.

De første 3 dage tilbragte jeg på Högvalla husholdningsseminarium, ca. 70 km øst for Helsingfors, sammen med en af pigerne fra Stockholm. – Seminariet har til huse i en smuk gammel herregård fra århundredskiftet, højt beliggende i naturskønne omgivelser. – Högvalla er det eneste svensk-prægede husholdningsseminarium i Finland. – Den svensktalende del af befolkningen udgør kun ca. 7 % af det samlede indbyggertal. – Her fik vi virkelig et indtryk af, hvor svært det kan være for en sådan minoritet med et modersmål så vidt forskelligt fra den øvrige befolkning. – Til eksempel kan nævnes vanskeligheden ved at få tidssvarende lærebøger. I visse fag kunne svenske bøger anvendes, men som oftest ikke uden forudgående omskrivning til finske forhold.

Seminariet er udelukkende kostskole, og de studerende kommer fra hele Finland. I tilknytning til seminariet er der et 2-årigt kosthålls- og økonomiföreståndarekurs (minder om køkkenteknikeruddannelsen), et 1-årigt og et 5-mdr.s husmoderkursus, samt et 2-mdr.s kursus hovedsagelig beregnet for studenter, der ønsker at uddanne sig videre til husholdningslærere, idet alle nu skal have studentereksamen. – Har husholdningslæreraspiranterne gennemgået disse 2 måneders forberedende kursus og er blevet betegnet som egnede, kan de gå videre med 1 års praktik, som seminariet arrangerer. – Året er fordelt med 4 mdr. i landhusholdning (mindst

4 pers. og husmoderen uddannet husholdningslærer), 4 mdr. i stort institutionskøkken og endelig 4 mdr. i restaurationskøkken.

Herefter er der endnu 3 seminarieår, hvoraf det sidste halve år fortrinsvis benyttes til undervisningsøvelser ved forskellige skoletyper, samt praktikanttjeneste i job, hvor husholdningslærere gør fyldest. – Opholdet varer fra en uge til en måned hvert sted. – Desuden kan private og firmaer henvende sig og få hjælp til f. eks. at arrangere en fest.

Efter opholdet på Högvalla besøgte jeg henholdsvis Järvenpää Kotitalousopettajaopisto (husholdningsseminarium) og Helsingfors seminarier – en dag hvert sted. De er begge finsksprogede.

Harve der ikke været sprogvanskeligheder før, så blev der det her. Nogle af de studerende kunne lidt svensk, og hvis det ikke hjælp, klarede vi den med lidt engelsk og en god vilje. Alle vegne var det de studerende, der viste rundt og fortalte og i det hele taget tog sig af os på en enestående venlig og naturlig måde. Både Järvenpää og Helsingfors seminarier er forholdsvis nyopførte og moderne, så de studerende har helt anderledes arbejdsforhold end på Högvalla.

Uddannelsen er forskellig på disse 3 seminarier. Men fælles for dem er kravet til de forudgående skolekundskaber og praktikkens længde og anvendelse.

Det er mit indtryk, at man på Högvalla lægger mere vægt på det praktiske arbejde, end man gør på de to andre. Til eksempel kan nævnes, at man havde havebrug og husdyrlære, både teoretisk og praktisk, håndarbejde omfattende kjolesyning og vævning, landhusholdningslære og over hundrede timer i storkøkken og bageri.

Uddannelsen på Järvenpää og Helsingfors mindede mere om vores.

Udover det fastsatte, ellers stramme program var jeg så heldig at kunne aflægge et besøg på en folkeskole og følge lidt af husholdningsundervisningen. Under opholdet i Helsingfors traf det sig, at 3. klasse fra seminarier skulle besøge D.T.K.s prøvekøkken (svarende til FDB), hvor jeg så blev inviteret med.

Efter 5 dejlige, oplevelsesrige dage gik turen hjemad, selv om den for min skyld godt kunne have været forlænget med endnu 5 dage til nye oplevelser og til uddybning af de gamle, men sådan kunne man jo blive ved.

Det er mit håb, at denne form for udveksling de nordiske lande imellem må fortsætte, for det er udviklende at være sammen med unge fra andre lande i samme uddannelsessituation som én selv og udveksle meninger og synspunkter.

Hanne Melgaard, 3. kl.

Der var en gang

et lille feriehus – en træbarak, som lå nede på Trekanten. Det kom dertil i 1946 fra tørvefabrikken i Bodal mose. Det kostede 900 kr. + 60 kr. for transporten.

Årsagen var, at undertegnede i 1939 opholdt sig 3 måneder på Sigtuna Folkehøjskole i Sverige – og ved hjemkomsten derfra fortalte om »Flickornas stuga«, hvor gamle elever kunne komme og bo i kortere eller længere tid mod en ganske lille betaling.

Mor Magda og jeg syntes, det var en idé, der passende kunne omplantes til Ankerhus. Det blev forelagt ved elevmødet, omtalt i årsskriftet o. s. v. Bidragydere meldte sig straks, og man kunne tegne andele på 10 kr.

Der blev installeret gasautomat til kogebrug, købt tæpper og små puder til de 6 køjer, koge- og spisegrejer blev anskaffet; der var en lille spisekrog med dejlig udsigt over Pedersborg sø. Alt i alt blev det en dejlig hytte, som især datidens cyklister glædede sig over. Gæsterne betalte 50 øre pr. nat, og man forventede, de holdt den pænt i orden.

En lille gæstebog fortæller, at den første sammenkomst i feriehuset fandt sted onsdag aften den 28. maj 1947. Fru Eriksen og jeg sov der den første nat. I bogen finder vi mange kære navne på tidligere elever og lærerinder.

De sidste liggende gæster var i 1968 bl. a. Kirsten og Henrik Nedergaard.

Da »faciliteterne« nu ikke rigtig mere var tidssvarende og cyklisterne fortrængt af bilisterne og man derfor kunne »køre videre«

uden hvil, besluttede man i år at lade andre overtage hytten. Et ungt ægtepar kunne lide at få den og flytte den ned til Storebælt. Da de ville koste meget at transportere den i hel stand, fik de den for 500 kr. Disse penge er gået til mindeindsamlingen for fru Lauridsen.

De unge mennesker lovede, at jeg til sommér måtte komme ned og gense hytten. Det bliver spændende at se, hvad de har fået ud af den; det glæder jeg mig til.

M. L.

Hilsen fra de studerende og DSR

Til årsskriftets læsere sendes denne hilsen fra os studerende, der på nuværende tidspunkt udgør en del af Ankerhus' hverdag.

Først et par glimt fra arbejdet i de studerendes råd gennem det forløbne år. Man søgte sidst år om optagelse i FDH's bestyrelse; dette blev bevilget på generalforsamlingen i april. Siden har en repræsentant fra DSR på et af seminarierne Suhr eller Ankerhus deltaget i møderne. Fra FDH's side mente man kun at have plads til een repræsentant fra de studerende; derfor går det på skift mellem de to seminarier et år ad gangen; det andet seminarium stiller så en suppleant. Dette nødvendiggør også en kommunikation mellem de to seminarier. Begge seminarier har i den mellemliggende tid haft deres repræsentanter til møder i FDH, her fra Ankerhus har Marianne Willenbrach deltaget. Det synes at blive et samarbejde, der er til glæde for de studerende. Vi får herved en direkte forbindelse til de færdiguddannede husholningslærere.

Af andet, der har været behandlet i DSR, kan nævnes en invitation fra Nordisk samarbejdskomité om, at en studerende kunne komme på studiebesøg i Finland. Seminariet gav tilskud til rejsen, og en elev fra 3. klasse, Hanne Melgård Hansen, har været på 8 dages studiebesøg (se referatet andet sted i årsskriftet).

Man vil fra DSR's side gerne foreslå, at nogle elever fra de andre nordiske lande kom her til seminariet for at følge undervisningen her en tid.

Kommunikationen mellem de forskellige råd her på seminariet foregår gennem skriftlige referater, der slås op på opslagstavlerne. Desuden får de forskellige råd hinandens referater tilsendt. Orienteringen til de studerende sker ved mundtligt referat ved morgensangen.

Der foregår af og til ændringer på forskellige områder. En god ændring er overgangen fra den tvungne kostskoleform. Nu bor kun 1. klasse på seminariet, medens de to øvrige klasser har mulighed for selv at skaffe sig bolig og kost. Det giver langt større tilfredshed, at de, der ønsker at bo ude, har mulighed for det, og de, der ønsker de faciliteter, en kostskole kan byde på, får mulighed for at blive boende på seminariet.

Hermed hilsen til alle årsskriftets læsere og ønsket om en god jul.

Alice Thorndal.

Indtryk fra konsulentarbejde nord for polarcirklen

Sigrid Willadsen, NHH-kandidat i ernæring nu lærer på Ankerhus i kostplanlægning og ernæringslære, har skrevet følgende:

Fortæl lidt fra Norge til årsskriftet, sagde rektor Nedergaard for nogle dage siden. Må det så være fra Tromsø-arbejdet – en tid, som jeg mindes med særlig glæde? Med intense naturoplevelser og stærke bånd til de mennesker, jeg mødte. Det halve års arbejde som konsulent i Troms fylke blev en af mit livs bedste oplevelser.

Troms fylke dækker et område på godt det halve af Danmark og har 2 stillinger for husholdningskonsulenter, hvoraf den nordligste havde været ubesat en tid. Veiledningstjenesten i husstell er statsorganiseret, konsulenterne samarbejder med et udvalg fra amtet og de lokale kommunale nævn i husstell. De ansættes af ministeriet for familie- og forbrugersager, og amtmanden godkender ansættelsen og er øverste stedlige chef. Hvert amt har 2 eller flere konsulenter, men i de nordnorske amter har disse stillinger været vanskelige at besætte.

Det var i januar 1969, jeg startede til Oslo for at få en indføring i arbejdet i departementet, før jeg skulle nordpå. Lidt overbærende og hovedrystende, tror jeg de tænkte: Hvad vil en dansker fra det milde, varme klima op til ensomhed og kulde og langt fra alting, altså fra Oslo? Og folk deroppe forstår jo ikke danskere – underforstået at dansk mere er en halssygdom end et sprog for nordmændene. Det var med store betænkeligheder, de sendte mig af

sted, og amtmanden havde kun nødtigt accepteret en sådan korttidsansættelse.

Deroppe viste det sig, at de havde næsten de samme bekymringer – blot i omvendt orden. De spekulerede på: hvad mon en dansker vil herop efter? De har måske ikke brug for hende derhjemme, eller også har hun gjort noget, der har fået dem til at sende hende bort en tid: så langt op tager ingen med sin gode vilje – så langt fra Oslo, altså. . . .

Hjemme havde jeg slet ikke haft tid til sådanne spekulationer. Der skulle skaffes tøj og nødvendigt udstyr. Og hvordan mon man kom omkring til undervisningen? Pr. slæde, båd eller ski? Og havde de elektricitet, eller brugte de petroleum? Hvilke slags fisk, hvilke slags kød spiste de mest, og kunne de dyrke grønsager, frugt, kartofler så langt mod nord? Og hvordan fik jeg fat i undervisningsmateriale over så lange afstande?

Vi landede med fly den 6. januar på Tromsø flyveplads. Det var midt på dagen, men tusmørkt – trods sneen, der lå knitrende og hvid. Solen havde ikke nået horisonten de sidste måneder og ville først kunne ses på himlen den 21. januar. Tromsø ligger på 69° 40' nordlig bredde, altså temmelig langt nord for polarcirklen. Selve byen har 34.000 indbyggere, der bor i to bydele med en ny bro imellem, med den ældste del og havnen på øen, hvor også flyvepladsen er placeret. Havnen er altid isfri, og temperaturen her langs kysten kommer aldrig så langt ned som i indlandet. Luften føltes ikke så bidende kold som i Oslo, hvor det havde froset 17 grader, da vi forlod byen.

Amtmandens sekretær mødte mig på flyvepladsen, tog med mig op til kontoret. Amtsbygningen er en moderne stenbygning placeret højt. Det er en fleretages bygning med tunge linier, der indeholder de centrale kontorer for amtsadministrationen af alle slags. Efter at have fået udleveret nøglen til bygningen blev jeg vist hen til det logi, hun havde skaffet mig. Det var hos kordegnen ved Domkirken, og her fik jeg et virkeligt hjem hos mennesker, der kendte byen, før den var så stor som nu. En uvurderlig hjælp til at forstå mennesker omkring én og forhold, der vilde påvirke det arbejde, der skal sættes i gang.

De første kurser blev tilrettelagt på Kvaløya, en ø, der ligger tæt uden for kysten af Tromsø, og transporten dertil tog kun kort tid med bus og færge. Kursusplanen var emnekurser udarbejdede ved departementet i Oslo og angik ernæring og kostproblemer. Da kontoret i Tromsø havde fuldt udstyr af undervisningsmateriale, d.v.s. pjecer, bøger, køkkenudstyrs-kufferter, filmsapparat, lysbilledapparat + serier til fremvisning, flanellograf + materiale dertil, var den side af sagen i orden.

På Kvaløya var der et skolekøkken til undervisning, og husmødre kom trods snestorme, ofte flere kilometer, pr. sparkstøtting på de snehårde veje. Grønsager var dyre, og kød var mest søndagsmad. Men fisk tilberedt på mange måder, ofte med al indmad, og kartofler, roer, kål og ærter udgjorde sammen med brød hovedparten af ernæringen. Den korte tid om sommeren, frosten er af jorden, kan grønsager udmærket dyrkes, men det koster en særlig indsats, så udplantningen kan ske straks, når jorden er frostfri. Til gengæld har frostboxe fået en enorm udbredelse, og i selvbetjeningsbutikkerne ligger frostvarer af alle slags, dyre, indkøbt sydfra.

I selve Tromsø by findes 2 husmørskoler, en med kurser på 9 måneder som vore og en med aftenskoleform. Derfor var mit arbejde lagt ud i kommunerne. I amtet bor de fleste langs kysten og op langs elvene, mens der på vidderne stadig er samer og rensdyrdrift. I de nordlige egne er der med held gennemført gededrift, og gedeost er blevet en norsk artikel af betydning.

De næste kurser foregik i Målselv kommune og startede langt inde i et dalstrøg, hvor det frøs 30 grader, da jeg kom med bussen og læssede 6 store kufferter plus et filmsapparat af. Vi havde planlagt undervisning i 3 skolekøkkener forskellige steder i kommunen plus nogle filmsforevisninger i udsteder uden skolekøkkener. I de 6 uger, dette tog, kom jeg kun på et hastigt weekend-besøg i Tromsø for at hente flere pjecer fra kontoret; afstandene var for store. Og de arme husmødre på det første sted måtte en uge komme til kursus hver dag, selv om de havde lange veje frem og tilbage. Herude havde vi det bedste skolekøkken at arbejde i og – på grund af en større militærforlægning – også en velforsynet forretning. En festlig afslutning med film og sange på norsk og dansk, hvorefter turen gik ud til en ensomt liggende fjeld-landsby med skoletaxa, da busforbindelserne er sjældne. Her kom jeg til en lille skolestue. En djærv, brungarvet lærerinde fyrede i kakkelovnen, og snart fyldtes rummet af mennesker med frisk kulør fra færden i sne og sol og fjeld.

Efter de 6 uger i Målselv kommune kom jeg hjem til Tromsø til påske for at pakke igen og starte nordpå, denne gang til kommuner nær grænsen til Finmarken. Bussen startede om eftermiddagen 3. påskedag. Lykkeligvis kom jeg på ved endestationen, da det denne gang var 8 tungt lastede kufferter, som skulle med. Efterhånden som bussen fyldtes med unge, der havde megen bagage, stabledes det ovenpå, og jeg tænkte med ængstelse på filmsapparatet, hver gang chaufføren måtte gå oven på al bagagen for at finde frem til pakker og tøj. Det første betagende syn af Lyngefjorden, hvor bussen må færges over, er uforglemmeligt. De høje, ensomme fjeldtinder ligger vagt langs hele fjorden, de

højeste fjeldtinder i Nordnorge. Vejene går langs hav og elve ved foden af fjeldene, slyngende sig langs med bratte slugter. Op over Kvænangsfjeldet, ved det ensomme pas, er bygget et lille turisthotel, hvor bussen gør holdt. Undervejs havde vi oplevet at se solen gå ned ved 11-tiden om aftenen og stå op igen ved 1-tiden om natten i de mest betagende farver. Først klokken 2 var vi fremme ved det lille gæstgiveri, der skulle være mit hjem de næste 3-4 uger.

Herfra havde vi først planlagt kursus i den nærliggende landsby, hvor der var skolekøkken. Det næste foregik i selve gæstgiveriets køkken. Husmødre og unge piger var interesserede i denne blanding af teori og praksis, så eventuelle sprogforviklinger ikke sinkede undervisningen. Vi lærte at affinde os med, at komfuret somme tider skulle bruges til at stege bøf på til en gæst i kafeen, eller at kun den ene ovn kunne bruges. Og vi sluttede med »alle tiders« hyggelige fest, hvor som sædvanlig ægtepar fyldte rummene med munterhed. Solen kom til at betyde noget helt for sig deroppe for mig. Hver morgen blev jeg vækket af mågeskrig nede fra søen ved 2-tiden. Ovre på den anden side kunne jeg se Kvænangsfjeldet, der så dystert ud og kastede lange skygger. Fik man så lyst til at gå ud i alt det lys, var det bidende råkoldt, og lysten fortog sig omgående. Om aftenen, når vi sad efter kurset og diskuterede med solen strålende ind i stuen, kunne det nemt ske, at man fuldstændig glemte tiden og pludselig opdagede, at klokken var halv fire. Så vågnede man søvndrukken og svimmel næste morgen af mangel på søvn.

En kursusplan med emner var svær at følge herude. Ved morgenkaffen kunne vi fra vinduet følge fiskeren lægge ud ovre på den anden side af søen, hvorefter gæstgiveren sagde, at i dag skal vi have fisk. Såvel som det skete, at den dag, jeg *skulle* have fisk, fik jeg at vide, at med det vejr fik vi ingen. Mere end een gang var det private fryseboxe, der reddede min undervisningsplan.

Hver dag var besat med kurser, så megen turisme blev der ikke lejlighed til. Turen ind til Alta om natten med bussen, hvorfra vi kørte til Kautokeino og snakkede med samer, var en af de sjældne og fine oplevelser. De mange kilometer over vidderne virkede ensformigt med de runde bakker uden megen bevoksning, og spredte samehytter. På hjemvejen smeltede vi sne til kaffen og kogte den over bål i vejkanter. Mine Alta-venner er ét med deres natur og klima; de ville sikkert ikke kunne trives hernede sydpå, hvor ensomme strækninger er sjældne.

Ind i Lyngenfjorden skyder sig en tange, som færgen passerer tæt forbi. Den er utilnærmelig fra søsiden, men vi når ind til den lille havn og landsby, hvor der skal være kursus, med bussen, der

kører langs en af fjordens bugtninger. Det var her, der for nogle få år siden var oversvømmelse af de laveste jorder og mange mennesker fik ødelagt deres småbrug af havvand og flyttede højere op på fjeldkanten. Herude er der især gededrift, og her oplevede jeg at se de gamle væve i funktion, de såkaldte »grenevæve«. De står med kampesten for at holde trendråden stram, og der væves lodret, som de gamle indianere i Arizona også i dag sidder og væver. Alt garn er hjemme»dyrket« uld, der spindes på egnen og for det meste bruges ufarvet.

Selvfølgelig kommer der oplevelser midt i det hele, som er mere hyggelige på afstand; som da strømmen forsvandt og al varme og lys gik ud og fortog os lysten til at fortsætte den planlagte demonstration. Eller da det tilstillede filmsapparat ikke duede, hvorefter vort eget blev fremskaffet. Det kunne jeg nok få til at virke ved hjælp af nogle tændstikker. Muntre og festlige oplevelser vekslede med slidsomme og krævende.

De 3 år, der er gået siden da, har endnu ikke formået at blege erindringerne meget; det var en helt enestående oplevelse, som jeg kunne unde mange af mine kolleger. Opleve fjeldture og leve sig ind i de menneskers liv, der må undvære solen og konstant leve under mørketidens belastning. Fornemme den voldsomme udvikling, der på grund af teknikken er på vej til Nordnorge og samtidig den kultur, der har været deroppe, og som præger udviklingen. Der er endnu ledige konsulentstillinger i Nordnorge!!

Sigrid Willadsen.

Glimt fra Nordnorge med indlandsisen i baggrunden

Hvad vil vi med børn?

Introduktion til en bog

Skolens lærer i psykologi m. m. fru Else Hansen har her givet sit bidrag til årsskriftet:

Hvordan kan et samfund præget af forvirring og rodløshed overhovedet magte den opgave at give børnene de rigtige vækstbetingelser?

Hvordan befri børnene for presset og jaget fra de krav, som samfundet stiller den voksne, om hele tiden at indstille sig på forandringer i kraftigere ryk end i nogen forudgående periode?

K. Helveg Petersen stiller og drøfter disse spørgsmål.

At beskæftige sig med børns plads- og opvækstvilkår i samfundet er også at beskæftige sig med de fundamentale værdier, som samfundet hviler på.

Hvordan ændre ved vort og samfundets forhold til børnene, hvis vi ikke ændrer ved fundamentale værdinormer i samfundet.

Sammenlignes den europæisk-amerikanske kultur med en række andre kulturer, vil den førstnævnte adskille sig fra en hel del af de andre ved ikke blot at opstille flere sæt værdinormer, men også ved værdier, der er i konflikt med hinanden, og som det derfor vil være vanskeligt for et barn at få hold på.

Et eksempel herpå er den selvstændighed, der forventes af børn og unge, og den manglende tillid, man alligevel har til deres muligheder for at fungere selvstændigt. Et udtalt krav om selvstændighed knyttet til reel styring i det daglige må uvægerligt give konflikter.

Et andet eksempel er den åbenhed og sandhed, man forventer og udtalt forlanger af børn, sat i relation til den løgnagtighed, hvormed forældre møder deres børn, især hvad det seksuelle angår.

Et tredje eksempel er de voksnes principielle afstandtagen fra voldsomme og aggressive handlinger, når de forekommer hos børn, især hvis de er rettet mod voksne, og så de voldelige realiteter, som børn bliver vidne til i form af forældres og læreres afstraffelser og gennem voldsforherligelse i TV, film, seriehæfter og bøger.

Dette fra en artikel af Finn Held med overskriften »Ideal og dobbeltmoral«.

At trives betinges af en situation, hvori man kan leve op til sin egen virkelighed – en situation, hvor der er et positivt forhold mellem forventning og tilfredsstillelse. . . .

Trivselsproblemet er et etisk problem, siger maleren Palle Nielsen i en artikel med titlen »Menneskelig vantrivsel«.

I de nye boligområder er alt bestemt og disponeret, og der er sjældent områder, hvor børnene kan udfolde sig – vi bliver ved med at bygge højhuse og putte børnefamilier ind i dem – sådanne forhold er uforenelige med ønsket om, at børnene skal være aktive – sociale – have kammerater – kunne udfolde sig og bruge sig selv.

I selve boligmiljøernes udformning påfører voksenverdenen børnene deres normer om orden og ro. En analyse kunne støtte diskussionen om, hvilke forhold vi vil fremme for børnene, og hvordan vi ønsker at fremme dem. Vi kan skære spørgsmålet ud i pap for os selv: Skal vi forme børnene til det samfund, vi har, eller skal vi forme vort samfund til de børn, vi ønsker at se vokse op.

Det var byggeforskeren, der talte.

Tora Raknes om »Initiativ og træghed«:

Det er for ensidigt og nemt at bebrejde myndigheder og planlæggere mangler og fejl i planlægningen. Forældrene har i høj grad forsømt at optræde som talsmænd på børnenes vegne. Forsømmeligheden har mange årsager. En hovedårsag til passiviteten er nok familiernes isolation, og mange forældre føler det som et personligt nederlag, hvis der er problemer med børnene, og de er tilbøjelige til at dække over dem eller bagatellisere dem.

Det må legaliseres, at det er meget svært at være forældre i dag, at konflikter er en naturlig ting, når børnene skal tilpasse sig et stadig mere kompliceret samfund, og når forældrene skal tilpasse sig hinanden i en tid, der stadig stiller nye krav.

Redaktør Per Garthon taler om »Forældremyten« og bestrider forældrenes ret og frihed til at bestemme over børnenes opdragelse og afviser, at forældre af naturen er givet ekspertice til opdragelse, og ser en fare i den indoktrinering, der foregår i den indre familiekreds. Børnene finder ikke af sig selv på karakteristika som: taterunger – snavsede zigøjnere – fulde finner –, før deres forældre bruger sådanne udtryk, siger han.

»Hvad vil vi med børn?«, red. Jens Nørgaard. Nyt socialt Forlag. 1970.

Alle årsskriftets læsere ønskes en god jul og et godt nytår – ovenstående virker måske – her og nu – urovækkende, men kan måske sætte overvejelser og tanker i gang, der på længere sigt fremmer vore muligheder for at opnå et positivt forhold mellem forventning og tilfredsstillelse.

Else Hansen.

Lovændringer

På elevmødets generalforsamling foreslog formanden bl. a. at udvide bestyrelsen med endnu et medlem, nemlig en repræsentant yderligere fra husholdningsskolen, således at såvel seminariet som husholdningsskolen begge har hver 2 repræsentanter siddende i bestyrelsen.

Dette vil bevirke en lovændring som hermed belyses:

Foreningens nuværende love:

§ 1.

Foreningens navn er elevforeningen »Ankerhus«, og dens formål er at bevare forbindelsen mellem skolen og dens tidligere elever.

§ 2.

Der afholdes almindeligvis hvert år elevstævne den første lørdag-søndag i september og udsendes årsskrift i december måned. Derudover kan bestyrelsen med generalforsamlingens tilslutning påtage sig andre opgaver med henblik på elevforeningens formål, herunder bemyndigelse til f. eks. at udnævne æresmedlemmer.

§ 3.

Ved en generalforsamling skal en afstemning foregå skriftligt på forlangende af bestyrelsen eller en fjerdedel af de tilstedeværende.

§ 4.

Elevforeningen ledes af en bestyrelse på 5 medlemmer, hvoraf de 3 med suppleanter vælges på den årlige generalforsamling for en 3-årig periode, idet der hvert år afgår en af de således valgte. Såvel husholdningsskolens som seminariets tidligere elever skal stedse være repræsenteret i bestyrelsen. De to andre bestyrelsesmedlemmer udpeges af den selvejende institution »Ankerhus« for en 5-årig periode, således at både husholdningsskolens og seminariets lærerkolleger er repræsenteret.

§ 5.

Bestyrelsen vælger selv formand, næstformand og kasserer, ligesom den udpeger en sekretær, der ikke behøver at være medlem af bestyrelsen og kan tillægges et honorar. Bestyrelsen vælger ligeledes en repræsentant for foreningen til bestyrelsen for den selvejende institution »Ankerhus«.

§ 6.

Generalforsamlingen vælger 2 revisorer med en 3-årig funktionsperiode.

§ 7.

Elevforeningens kontingent fastsættes på den årlige generalforsamling under hensyn til omkostningerne ved udgivelse af årsskriftet og afholdelse af elevmøde m. v.

§ 8.

Forslag til emner, som ønskes drøftet ved årsmødet, indsendes til sekretæren senest 15. juli. Meddelelser, artikler og andet fagligt stof, som ønskes optaget i årsskriftet, må være sekretæren i hænde senest den 1. november.

Nedennævnte forslag til nye love fremlægges ved næste års generalforsamling:

§ 1.

Foreningens navn er »Elevforeningen Ankerhus«, og dens formål er at bevare forbindelsen mellem skolen og dens tidligere elever.

§ 2.

Der afholdes almindeligvis hvert år elevstævne den første *weekend* i september og udsendes afskrift i december måned. Derudover kan bestyrelsen med generalforsamlingens tilslutning påtage sig andre opgaver med henblik på elevforeningens formål, herunder bemyndigelse til f. eks. at udnævne æresmedlemmer.

§ 3.

Ved en generalforsamling *skal enhver form for afstemning* altid foregå skriftligt.

§ 4.

Elevforeningen ledes af en bestyrelse på *6 medlemmer*, hvoraf de *4 med* suppleanter vælges på den årlige generalforsamling for en *4-årig periode*, idet der hvert år afgår en af de således valgte. Såvel husholdningsskolens som seminariets tidligere elever skal stedse være *ligelig* repræsenteret i bestyrelsen med hver to medlemmer. De to andre bestyrelsesmedlemmer udpeges af den selvejende institution »Ankerhus« for en *5-årig periode*, således at både husholdningsskolens og seminariets lærerkollegier er repræsenteret. I tvivlstilfælde er formandens stemme den afgørende.

§ 5.

Bestyrelsen vælger selv formand, næstformand og kasserer, ligesom den udpeger en sekretær, der ikke behøver at være medlem af bestyrelsen og kan tillægges et honorar. Bestyrelsen vælger ligeledes en repræsentant for foreningen til bestyrelsen for den selvejende institution »Ankerhus«.

§ 6.

Generalforsamlingen vælger 2 revisorer med en 3-årig funktionsperiode.

§ 7.

Elevforeningens kontingent fastsættes på den årlige generalforsamling under hensyn til omkostningerne ved udgivelse og årsskrift og afholdelse af elevmøde m. v.

§ 8.

Forslag til emner, som ønskes drøftet ved årsmødet, indsendes til sekretæren senest 15. august. Meddelelser, artikler og andet lærdigt stof, som ønskes optaget i årsskriftet, må være elevforeningen i hænde senest den 1. november.

§ 9.

Eventuelle forslag til lovændringer skal fremsættes i årsskriftet og kan ved næste generalforsamling vedtages med to trediedeles majoritet af de fremmødte.

§ 10.

Skulle elevforeningen nogen sinde blive opløst, overgår dens midler til fru Lauridsens fond.

Noter og nyt

Her skal som sædvanlig fortælles løst og fast om begivenheder både her på Ankerhus og på områder med tilknytning til skolen og tidligere elever.

På 3-mdr.s kursus kom der ikke i dette år nogen mandlige elever, og det må vel konstateres, at det i det hele taget går langsomt med at hive drengene frem — det kom jeg for skade at sige til et af de lokale blade, der refererede det pænt og korrekt. Et par dage efter kunne man læse i Politiken om min udtalelse, men med overskriften »Hjertesuk fra komfuret«. Ak ja!

Præsten og revyforfatteren Johannes Møllehave skulle have været forårets store kulturelle trækplaster; han måtte melde afbud, og i stedet sendte Arte forfatteren Finn Søeborg herved. Det var ikke kedeligt at »sænke slagskibe« med disses opfinder.

Blandt dimissionsgæsterne i år var den tidligere landsformand for DSDH *Ellen Villemoes Andersen* i anledning af, at hendes barnebarn Karin Villemoes Lundsgaard blev dimitteret.

I forbindelse med afgangsklassens farvel til Ankerhus og Sorø er det efterhånden blevet en tradition, at klassen udgiver en »Blå Bog« om sig selv med billeder og rammende »karakteristikker« af de enkelte. Fra karakteristikken af klassen som helhed plukkes følgende:

»Inddeles i: Det arbejdende A-hold — Det spisende B-hold — De kaffedrikende koner på C-holdet.

Apropos fotografier og billeder blev det omsider i år gennemført, at alle studerende på seminariet blev fotograferet ved skoleårets begyndelse. Det samme gjaldt alle de lærere, der kunne skrubes sammen, da fotovognen var her. Resultatet er fine sæt af alle 3 klasser, således at lærerne forhåbentlig noget lettere kan lære den enkelte studerende at kende — god idé. 75 billeder af hver enkelt for 20 kr. — men så var de også allesammen ens.

Sct. Hans aften blev fejret endnu en gang på plænen foran Gl. Ankerhus med god stemning og mange mennesker, selv om såvel den nye sejlklub som Udbyhøj Campingplads har taget ideen op.

Men hvad gør vi i 1972 og i årene fremover, når vi enten ingen elever har på den tid eller måske har haft dimission den dag? Jeg er bange for, at skoleårets omlægning kan kvæle denne smukke kontakt med Sorø by og omegn.

Der har været forøget liv og aktivitet på vor efterhånden udmærkede sportsplads ved Udbyhøjvej i denne sommer. Forøgelsen skyldes især, at organisatio-

nen Firma-Sport i Sorø lånte banen til træning i damefodbold. Det gav nogle af de studerende blod på tanden, og de gik med i firmaturneringen — og sandelig om de ikke hjembragte en fin 2. præmie til firmaet Ankerhus!

Den årlige sportskamp blev afviklet i begyndelsen af august under sædvanligt ritual, der blandt andet består i fantastiske udklædninger — i år specielt hvad 3. klasse angår —, men også lærerne forsøgte at leve op til traditionen. På grund af tapper indsats havde sportsudvalget besluttet, at der skulle være sammenkomst i salen bagefter, hvor der serveredes bouillon til alle.

Kort før sommerferien havde jeg besøg af kontorchef *Kjeld Gleeup* fra Undervisningsministeriet i anledning af, at han havde overtaget formandsskabet i styret for Nordisk Husholdningshøjskole den 1. juli.

Han afløste på denne post Birger Øhman fra Sverige i overensstemmelse med, at denne post skal cirkulere mellem de nordiske lande.

I samme anledning var jeg den 30. september til middag i København, hvor undervisningsminister Helge Larsen var vært. Det blev en af hans sidste embedshandlinger, inden han afleverede undervisningsministeriet efter næsten fire års fast og dygtigt arbejde.

I september havde vi besøg af ca. 100 gæster »from the Overseas«, det vil sige USA, Canada, New Zealand og Australien, samt en del fra Storbritannien. Selskabet var på rundrejse i Danmark efter at have deltaget i ACWW-konferencen i Norge.

I løbet af sommeren har vi gennemført operation »Opholdsstue«, idet sådanne er blevet indrettet på Gl. Ankerhus, på Skovhytten, på hovedbygningen, på nybygningen samt på Regensens havegang.

Billeder forskellige steder i årsskriftet vil vise glimt fra disse hygge kroge.

En festglad frk. Buckhøj

I august inviterede 3. klasse lærerne med ægtefæller til det årlige fætterbal — i år på Hotel Postgaarden, hvor vi blev højtideligt introduceret af »Kong Poul« i fuldt ornat.

Sammesteds holdt som tidligere nævnt en kreds af lærere en fest for Karoline Buckhøj i forbindelse med hendes fratræden til oktober, og ved denne lejlighed blev mange gode minder fremdraget — ikke mindst om hvordan Buckhøj og Langkjær havde slået deres »folder« i de yngre år. Henny Langkjær var for øvrigt en udmærket vært ved festen.

Nordisk Samarbejdskomité — der i øvrigt har fået ny formand for den danske afdeling, nemlig Hanne Søndergaard — har arrangeret en nærmere kontakt mellem de nordiske huslige seminarier i form af en udveksling af de studerende. Finland var i begyndelsen af oktober måned vært for en sådan udveksling, og fra Ankerhus blev Hanne Melgaard Hansen fra 3. klasse den heldige og fik ophold og rejse til en uge i Finland. Hun beretter andetsteds om dette.

I dette år har 3 husholdningsskoler skiftet forstandere, og det blev alle tre steder tidligere Ankerhus-elever, der besatte stillingerne.

På Silkeborg husholdningsskole er Maja-Lisa Schou-Jørgensen rykket ind, på Vordingborg Musse Brun Hemmingsen, gift Jensen, og endelig har Lisbet Addsetz (Ørum) overtaget ledelsen af Suhrs Husholdningsskole.

Der sker naturligvis også en vis intern udvikling på Ankerhus — således har *Britta Lambæk* fået en datter ved juletid; *Inge Møller* ligeså ved forårstid — og for at det ikke skulle forblive uafbalanceret, skyndte *Ruth Vædele Jensen* på Gl. Ankerhus sig at få tvillinger, to drenge.

Blandt de studerende er der også en del småfolk, så det er måske ikke nogen dårlig idé at pusle med tanken om at oprette en børneinstitution i forbindelse med Ankerhus — og det gør vi faktisk også.

Apropos graviditet og fødsel er der jo gennemført ændringer med hensyn til den orlov med løn, som kan opnås af tjenestemænd og funktionærer i den anledning. De tidligere 6 uger er i realiteten forlænget til 11 uger. Ligeberettigelsen i betegnelser medfører i øvrigt, at man i ovennævnte bestemmelser kan læse: »Når en tjenestemand bliver gravid —«.

Af fødselsdage har der været en del »runde« i det forløbne år: K. Laursen blev 50 i marts, og Henny Langkjær 60 i september. Malermester Ejnar Blach fejrede i juli sin 75-års dag.

Fru Clausen, Tyvelse, håndgerningslærerinde på Gl. Ankerhus, fejrede i sensommeren sølvbryllup.

Årgangene 27, 28 og 29 vil med bedrøvelse erfare, at deres meget afholdte lærer i naturfag, *Aage Christensen*, senere mangeårig konsulent for Danmarks Fjerkræavlerforening, er død. Aage Christensen, der var landbohøjskolekammerat med Folmer Dam, kom til Ankerhus som vikar for sidstnævnte under hans Ruslandsrejse i 1926 og fortsatte efter F. D.s hjemkomst som lærer i naturfag i nogle år. Aage Christensen var i besiddelse af et sprudlende humør, en overdådig lyrisk evne og stor interesse for kostskollevet. Han var således initiativtager til og redaktør af den første Ankerhus-avis »Spejlet«, siden »Lillepigetidende«, hvori såvel elever som lærere udfoldede journalistiske evner og bidrog med indlæg, der i fantasi, humoristisk sans og nærgående kritik ikke stod tilbage for elevskriftet i slutningen af 60'erne. Aage Christensen forblev en trofast ven af skolen og af de piger, der havde været hans elever, og »Ankerhus-sangbogen« rummer fortrinlige sange fra hans hånd. Alle, der kendte ham, vil mindes ham med taknemlighed.

Johanne Sørensen, dim. 1925, var blandt de første husholdningskonsulenter i Danmark og udførte et fortjenstfuldt arbejde for De Samvirkende Danske Husholdningsforeninger, især vel inden for det landøkonomiske ungdomsarbejde. 1936—38 vikarierede hun i ØK på Ankerhus, og hun var senere i en årække en forstående og agtet censor i praktisk arbejde. Johanne Sørensen følte sig stærkt knyttet til Ankerhus, og ved hendes død træder et legat for husholdningsstuderende, oprettet af hendes broder, statskonsulen Søren Sørensen, Washington, i kraft. Alle, der kendte Johanne Sørensen, vil mindes hende som et dygtigt, venligt og trofast menneske.

Fhv. husholdningslærerinde *Louise Jensen* døde i april måned. Ankerhus-elever fra 1920 og flere år frem vil huske hende som en dygtig og festlig lærerinde — udpræget københavner, der dog gouterede livet på landet.

Else Thomsen, dim. 1939, har i år holdt 25 års jubilæum som hjemkonsulent i Århus — dér har hun udført et meget værdsat arbejde.

To meget kendte trofaste gamle Ankerhusere, som aldrig svigtede elevmoderne, måtte vi savne i år: *Elise Kampp Pedersen* og *Kirstine Nielsen*, som begge har været på Ankerhus for over 50 år siden — de døde begge kort efter elevmødet. Fhv. lærerinde på Frederiksberg ved Sorø *Kirstine Damkjær* døde ligeledes i september; hun blev uddannet som skolekøkkenlærerinde på Ankerhus i 1933.

Frk. M. Tarp havde i år ved elevmødet 65-års jubilæum.

Folmer Dam citerede i sin tale ved elevmødet Erik Axel Karfeldts høstsalme — som forresten er gengivet i »Ankerhusårsskriftet« fra 1961.

Hilsen til Ankerhus fik *fru Eriksen* og *M. L.*, da de i sommer besøgte forfatteren og skaberen af »Stenhaven« i Bangsbostrand. Han var omkring 1915 gartnerdreng på Ankerhus — ganske ung — man husker, han ikke var særlig glad for havregrøden, vi dengang fik om morgenen!

Morsomt at få breve omkring elevmødet fra to, som på grund af lang afstand er afskåret fra selv at møde: Kari Haakedal fra Norge, som mindedes sin uddannelsestid her for 50 år siden — sammen med bl. a. Mester Erik og Tine Zylstra fra Holland, der var på 5-mdr.s kursus vinteren 36—37 — nu gift og boende i Sydafrika.

Magdalene Lauridsens fond

Driftsregnskabet for året 1970 udviser et overskud til legatuddeling på kr. 1.314,51. Heraf blev ved juleafslutningen uddelt følgende legater:

Inger Johanne Pedersen, 3. klasse, 600 kr.

Aase Jensen, 3. klasse, 300 kr.

Vibeke Halling, Øvelsesskolen, 300 kr.

Fondets formue var pr. 31. december 1970 kr. 45.380,61. Der er indtil medio oktober 1971 indgået yderligere 1.210 kr. som gaver til fondet, deraf en enkelt gave på 1.000 kr. den 6. oktober.

Bestyrelsen for elevforeningen »Ankerhus« ønsker medlemmer og andre læsere af bladet en glædelig jul og et godt nytår.

Mimi Mikkelsen. *Lisbeth Skaftte Christensen.*

Ingrid Krabbe Larsen. *Margaret Lauridsen.*

Henny Bjerre Christensen.

Regnskab for Elevforeningen Ankerhus

1. september 1970–31. august 1971

	Debet	Kredit
Kontingent for 909 medlemmer.....		12.906,00
Salg af sangbøger		90,00
Elevmødet 5.–6. september 1970	5.084,76	3.473,00
Renter af bankindestående.....		317,91
Renter af giro		12,62
Renter af folio		2,31
Årsskrift incl. porto	5.163,40	
Tryksager og porto	490,30	
Bestyrelsen	136,00	
Gaver	195,25	
	<u>11.069,71</u>	<u>16.801,84</u>
Nedgang i beholdning af sangbøger	90,00	
Årets overskud	5.642,13	
	<u>16.801,84</u>	<u>16.801,84</u>

Status pr. 31. august 1971:

Formue pr. 1. september 1970	6.719,81	
Formue pr. 31. august 1971:		
Indestående i bank		10.711,42
Indestående på girokonto		76,54
Indestående på foliokonto		2,53
Kontant beholdning		3,95
Beholdning af sangbøger.....		1.567,50
Årets driftoverskud	5.642,13	
	<u>12.361,94</u>	<u>12.361,94</u>

Dags dato gennemgået regnskabet; kassebeholdning og bankbog kontrolleret. Intet fundet at bemærke.

Sorø, den 31. august 1971.

Ellen Petersen.

Rebekka Astrup Jørgensen.

Regnskab over Elevmødet

den 4.-5. september 1971

	Indtægter	Udgifter
Betaling for deltagelse i elevmødet (gæster)	3.335,00	
Skolens afdelinger	1.620,00	
Madvarer		3.735,34
Service m. m.		272,30
Lønninger		984,00
Indbydelseskort + forsendelse		601,00
Diverse		170,43
	<hr/>	
	4.955,00	5.763,07
Elevforeningens bidrag	807,07	
	<hr/>	
	5.763,07	5.763,07

Oversigt:

Elevforeningens bidrag 1969: 1.074,50.

Elevforeningens bidrag 1970: 1.611,76.

Elevforeningens bidrag 1971: 808,07.

Sorø, den 1. november 1971.

Ingrid Krabbe Larsen, kasserer.

Kursusdeltagere 1971

Husholdningslærerinder, dimitteret 31. marts 1971

- 249 Kirsten Korsgaard Andersen, Vesterbro 50, Aalborg.
- 250 Ane Kathrine Bang, Hjorte Nymarksgaard, Gelsted.
- 251 Birgit Burgaard, Burgaard, Bur.
- 252 Mathilde Christensen, Hegslund, Tønder.
- 253 Kirsten Hansen, Vedelsgade 1, Sorø.
- 254 Kirstine Demant, Søvang, Øster Højt.
- 255 Betty Enevoldsen, Mercurvej 10, Hadsten.
- 256 Lis Eskesen Grønborg, Erantisvej 1, Grenå.
- 257 Elisabeth Hansen, Lyngdalsgaard, Kongerslev.
- 258 Karin Hansen, Rundborgvej 5, Hejnsvig.
- 259 Ulla Lunde Hansen, Mejerivej 1, Søndersø.
- 260 Kirsten Hautorp, Violvej 17, Skive.
- 261 Anni Heisel, Kasøgaard, Rødekro.
- 262 Anne-Mette Bloch Jensen, Kjærgaard, Oksebøl.
- 263 Hanne-Lise Lødrup Jensen, Solhytten, Tejn.
- 264 Inge-Lise Holme Jensen, Tatol, Skamby.
- 265 Karen Jensen, Sandbyvej 18, Hadsten.
- 266 Lisbeth Mejlhede Jensen, Sdr. Hvidegaard, Hjørring.
- 267 Vibeke Jørgensen, Holbækvej 15, Sorø.
- 268 Aase Jensen, Gadstrup.
- 269 Dorthe Juhler, Skovrup, Christiansfeld.
- 270 Birthe Beck Simmelsgaard, Næstvedvej 25, Sorø.
- 271 Margit Hasager Kirk, Solbakken, Skjern.
- 272 Kirsten Juul Kristensen, Hedebygade 6, København V.
- 273 Kirsten Kristiansen, Lundtofte, Tørsbøl.
- 274 Kirsten Kuhr, Løvel, Viborg.
- 275 Rita Larsen, Foldbjerg, Vrå.
- 276 Mette Gohr Lauridsen, Mølletoft, Spjald.
- 277 Elly Lecgaard, Langelandsgade 30, Aalborg.
- 278 Inge-Lise Toft Mygen, Rådmand Steins Allé 35, København.
- 279 Jytte Lund, Aagade 44, Kjellerup.
- 280 Karin Lundsgaard, Vig.
- 281 Kirsten Ravnshøj Olesen, Vedelsgade 2, Sorø.
- 282 Lene Bach Nielsen, Vandværksvej 11, Aalestrup.
- 283 Lissi Skov Nielsen, Ventegodtsvej 1, Solrød Strand.
- 284 Inger Johanne Pedersen, Flintemose, Brandelev.
- 285 Ingrid Hauge Petersen, Robstrup, Grenå.
- 286 Anna Stær, Stationsvej 13, Nimtofte.
- 287 Anne-Grethe Sørensen, Arildsvej 51, Viborg.
- 288 Birthe Bonne Sørensen, Ø. Tørslev.
- 289 Mona Toftgaard Jensen, P. Damsvej 4, Sorø.
- 290 Ulla Møller Thomsen, Lindeallé 41, Skjern.
- 291 Dorrit Urbansen, Toldbodgade 67, København.
- 292 Elsebeth Østergaard-Christensen, Bøgevængt, Højby, Fyn.

Elever i 3. klasse fra maj 1971:

Lene Kolsbjerg Andersen, Kongensgade 68, Fredericia.
Mrethe Kruse Andersen, Stegøvej 23, Bogense.
Poul Arndtzen, Nørregade 5, Assentoft.
Helen Carlsson, Rosenvangs Allé 28, Århus C.
Hanne Laumann Pedersen, Esbern Snaresvej 29, Sorø.
Ebba Jacobsen, Holbækvej 15, Sorø.
Birthe Eriksen, Møllevej 35, Hjørring.
Kirsten Eriksen, »Bøgen«, Brønderslev.
Lene Fogsgaard, Espegaardsvvej 15, Århus C.
Hanne Melgaard Hansen, Vormark, Hesselager.
Jette Hansen, »Engmosegaard«, Dal, Grindsted.
Lis Henriksen, Gerdebredgaard, Gierslev, Løve.
Birthe Holmgaard, V. Skræddergaard, Vemb.
Bodil Jensen, Nyvej 17, Skibby.
Inga Jensen, Ilbrogaard, Ilbro.
Inger Jensen, Raasted, Randers.
Jette Beltofte Jensen, Vejrholt, Sejlflod.
Karen Ellern Jensen, Visse, Gug.
Else Jespersen, Sundbyvej, Snedsted.
Ulla Jørgensen, Gurvevej 24, Helsingør.
Anny Kjærsgaard, Møllestedgaard, Isenvad.
Elna Konnerup Olsen, Bredholmsvej 12, Sorø.
Else-Marie Kristensen, Langkastrup, Randers.
Hanne Hvejsel Larsen, Spidsborg, Allingaabro.
Ida Larsen, »Lindholm«, Annisse, Helsingør.
Annelise Laustsen, Daltoftevej 10, Svendborg.
Ellen Merete Nielsen, Nordrup By 10, Ringsted.
Else Marie Nielsen, Ravnkilde, Arden.
Jonna Nielsen, Østergade 49, Aabybro.
Ester Nordentoft, Storgade 32, Sorø.
Kirsten Nygaard Olesen, Stenderup Nygaard, Varmark.
Anne-Merete Pedersen, Feldsted, Harndrup.
Grethe Pedersen, Terpager, Bramminge.
Margrethe Moesgaard Pedersen, Sønderholm, Nibe.
Tove Pedersen, Øster Kærvej 84, Brønderslev.
Annelise Rasmussen, Skjold, Horsens.
Petra Schultz Rasmussen, Enggaard, Fjeldstrup.
Martha Skovhus, Blære, Aars.
Susanne Stentsøe, Enebærvej 15, Næstved.
Kirsten Vestergaard Terkelsen, Fasterholt.
Ella Thorup, Vedersø, Ullborg.
Eva Østergaard Laursen, Egebjerggaard, Kongsted, Dianalund.
Marianne Willenbrack, Byskovs Allé 40, Slagelse.

Elever i 2. klasse fra maj 1971:

Alice Thorndal Andersen, Annasvej 8, Hjørring.
Ami Andersen, Lyø, Faaborg.
Anette Bach Andersen, Søndergade 4, Kolind.
Lene Andersen, »Bøgely«, Arnøje.
Lisbeth Antonsen, Engelsholt, Bredsten.
Jette Bang, Alkjeldsgaard, Helnæs, Ebberup.
Kirsten Bank, Priorgade 3, Sorø.

Bodil Brejnebøl, Karleby, Øster Ulslev.
 Dorte Bundgaard, Frøstrup.
 Jonna Christensen, Ulfkjærbjerg, Bækmarksbro.
 Karen Fredslund, Vranderup, Østergaard, Kolding.
 Agnethe Thierry Hansen, Mindegade 42, Horsens.
 Birgit Hansen, Jomfrumarken, Nr. Aaby.
 Birgit Fog Hansen, Heshjærghuse, Vissenbjerg.
 Inger Hansen, Stenstrup, Sorø.
 Lisbet Hybschmann, »Uldallund«, Vojens.
 Anne-Marie Jensen, Sallerup, Lundby.
 Tove Jensen, »Nielsminde«, Manna.
 Tove Johansen, »Bæklund«, Hørdrup.
 Lis Jørgensen, Klovtoftevej 41, Tåstrup.
 Lene Egelund Knudsen, »Ørnehøjgaard«, Bjerne, Faaborg.
 Anne-Merete Glud Larsen, Elysiavej 4, Risskov.
 Elly Larsen, Dalsgaard, Ørsted, Havdrup.
 Lone Larsen, »Torpegaard«, Høng.
 Else Straarup Lund, Dalby, Bjert.
 Judith Lynggaard, Rinkenæs.
 Anne Marie Marcussen, Langmosegaard, Fynshav.
 Tove Mølgaard, Stenderup.
 Elisabeth Bjerger Nielsen, Hasselvænget 4, Odense.
 Inge Merete Nielsen, Fjenneslev.
 Mette Nielsen, »Boris«, Idum, Bur.
 Dorthe Kærholt Pedersen, Kærholt, Søby, Ærø.
 Margit Gammelgaard Pedersen, »Sporuplund«, Sporup.
 Anne-Grete Rasmussen, Tullebølle.
 Eva Bay Rasmussen, Karls, Hobro.
 Else Riggelsen, Roost, Branderup.
 Inge Marie Salbo, Egense, Otterup.
 Inge Schaumann, Ekkodalen 12, Næsby.
 Birgit Schuldt, Helgolandsgade 19, Sønderborg.
 Elise Anegaard Sørensen, Blindgade 5, Skanderborg.
 Bente Trads, »Hørbækgaard«, Sønderbæk, Randers.
 Karen Winther, »Kærvang«, Støvring.
 Jytte Aalborg, Staureby, Gedser.

Elever i 1. klasse fra maj 1971:

Anne-Merete Andersen, Gødvad Bakke 21, Silkeborg.
 Ulla Andersen, Herlevgårdsvej 31, Herlev.
 Birthe Bojesen, »Skovly«, Dronninglund.
 Bjørg Bratshaug, Storevarden 23, Tertnes, Norge (maj—juli).
 Bodil Brun, Rødding, Viborg.
 Susanne Bøjen, Todbjerg, Hjortshøj.
 Lise Christensen, Nansensgade 66, København.
 Grethe Elholm, Sandvad, Hjallerup.
 Lizzi Frederiksen, Fædresmindevej 50, Sanderum, Fruens Bøge
 (maj—august).
 Margit Grønning, Borregård, Overlade.
 Anne-Marie Hass, Dønnerup, Jyderup.
 Charlotte Høg, Nørregade 43, Jerslev J.
 Vibeke Jacobsen, Stokkerhoved, Haderslev.
 Birthe Jensen, Farstrup, Sebbesund.
 Lisbeth Vestergaard Jespersen, Ørum, Højslev.

Greta Juul, Brendekildegaard, Holmstrup (maj—sept.).
 Grete Jørgensen, Hvilestedgaard, Nørre Aaby.
 Anne Keinicke, Hjelmsøllille, Herlufmagle.
 Bente Ladefoged, Ørby, Koldby Kås, Samsø.
 Karen Lundsby, Fredsø, Nykøbing M.
 Kirsten Markussen, V. Hvidebjerg, Karby, Mors.
 Bodil Bjerremand Mikkelsen, Jeskær, Ø. Lindet.
 Inge Marie Nielsen, Levringgaard, Kjellerup.
 Inger-Lisbeth Kirkholm Nielsen, Efterskolen, Bramminge.
 Ellen A. Pedersen, Amstrup, Ulstrup.
 Laila Møller Pedersen, Nyvej 2, Fuglebjerget.
 Birgit Pelle, Vemmenæs, Bjerreby (maj—sept.).
 Bodil Pelle, Vemmenæs, Bjerreby.
 Hanne Lykke Petersen, Kirkegyden 40, Stige.
 Aase Grove Poulsen, »Hornbækgård«, Haubro, Aars.
 Marianne Riishøj, Kornvænget 7, Vordingborg.
 Inge Merete Schroder, Uffesvej 23, Hadsten.
 Karin Søndergaard Sørensen, Randersvej 3, Århus.
 Solvæg Engberg Thomsen, Langelinie 47, Otterup.

Øvelsesskolen fra august 1971:

Anne-Birgitte Bøe, Middelthungsgaten 29, Oslo 3.
 Bente Fischer, Kildebakken 6, Skælskør.
 Birgit Almer Frederiksen, Lammestrup, Borup.
 Grethe Hansen, Kirke Stillinge, Slagelse.
 Lisbet Hansen, Havrevænget 19, Haslev.
 Gunver Hermansen, Bækkegård, Ibsker, Svaneke.
 Jytte Herskind, Erantisvej 20, Køge.
 Lisbeth Dam Ipsen, Bækkegård, Svaneke.
 Bente Svanbjerg Jakobsen, Lilletoften 66, Skovlunde.
 Annette Jensen, Næstvedvej 7, Skælskør.
 Kirsten Marie Jensen, Søndermarken 50, Espergærde.
 Sally Lindegaard, Kingosvej 69, Helsingør.
 Hanne Lykke, Brøndbyvestervej 98, Glostrup.
 Britta Bay Madsen, Eilekiersvej 1, Benløse, Ringsted.
 Lisbeth Norberg, Erdalsvej 64, Glostrup.
 Lene Simonsen, Lilletoften 93, Skovlunde.
 Grethe Weitlich, Nørregårdsvej 170, Rødovre.

3 mdr.s husholdningskursus fra januar 1971:

Jette Christiansen, Egehøjgård, Kappel.
 Käthe Christiansen, Hårslev, Sandved.
 Annette Guldager, Kløvermarken 42, Vodskov.
 Elin Hansen, Kertemindevej 31, Marslev.
 Midori Hata, Japan.
 Anne Marie Hvenekilde, Aasumvej 135, Odense.
 Jeanette Iversen, Hellebækgade 5, København.
 Mette Knudsen, Faksingevej 7, Brønshøj.
 Susanne Nielsen, Nordborggade 8, København.
 Jette Pedersen, Paradisvej 40, Nexø.
 Karin Petersen, Kongevej 84, Helsingør.
 Käthe Pedersen, Glentemosen 6, Gentofte.

Grønlanderkursus 26. juni til 31. juli 1971:

Thomasine Anike, Scoresbysund.
Katinka T. Arke, Scoresbysund.
Petrine Eliassen, Nanortalik.
Sofie Eriksen, Jakobshavn.
Johanne Hansen, Nanortalik.
Abisai Ikila, Angmagssalik.
Augusta Jensen, Narssaq.
Eva Johansen, Nanortalik.
Agathe Karlsen, Julianehåb.
Paviane Karolussen, Sydprøven, Julianehåb.
Wilhelmine Kreutzmann, Sukkertoppen.
Karoline Kristiansen, Dundas.
Tukumek Kristiansen, Dundas.
Sørine Lange, Umanak.
Ane Marie Lynge, Jakobshavn.
Bartholine Madsen, Scoresbysund.
Margrethe Mikiki, Angmagssalik.
Dorthea Nuko, Angmagssalik.
Karoline Olsen, Sukkertoppen.
Jakobine Petersen, Frederikshåb.
Bolette Petrussen, Godthåb.
Jakobine Petrussen, Sukkertoppen.
Flavia Pike, Scoresbysund.
Karoline Sethsen, Narssaq.

8 mdr.s husholdningskursus fra august 1971:

Vivi Brødbæk, Mågevej 67, København.
Solveig Christoffersen, Irisvænget 1, Herlufmagle.
Karin Erlandsson, Malervej 1, Borup.
Ulla Frederiksen, Vordingborgvej 180, Herfølge.
Helle Hallestad, Østervej 19, Ballerup.
Ruth Lange, Østreparadisvej 4, Holte.
Hanne Lise Løje, Rønnedevej 23, Faxe.
Martha Madsen, Nybrovej 333, Lyngby.
Inge Merete Nielsen, Tostenæs, Askeby.
Benedikte Vesterby Oldorf, Signesvej 5, Hellerup.
Margit Dalsgaard Petersen, Havnsø by, Føllenslev.
Kari Siegstad, Englandsvej 56, København.
Anne Marie Skov, Norvangen 2, Korsør.
Aisè Stenlykke, Baunebo, Ll. Linde, Hårlev.
Naduk Svarre, Ormeslev mark, Vemmelev.
Dorte Truelsen, Havebo 1, Herfølge.
Marianne Ulfeng, Johan Hansensvej 3, Fredrikstad, Norge.
Elisabeth Zachrau, Skovbuen 46, Hvidovre (aug.—nov.).

Billedside 1:

1. 1. kl. på vej på sommerferie.

2. »Olsen« i funktion.

3. Lektor Truelsen giver gode tips.

4. Frk. Hansen rydder op efter lærerkaffen.

5. »Arbejdsterapi« i 1. kl.

6. Dimissionsholdet 1971.

Billedside 2:

1. Bryllup i 2. kl.	7. Fysikøvelser ved Bent Pedersen.
2. Situation fra køkkenarbejde, 2. kl.	8. 2. kl. hygger sig hos frk. Buckhøj.
3. Fru Saxtorph efter frokost.	9. Svampetur med F. D.
4. »Tre vise mænd« ved kaffen.	10. Man »forsøger« med amperemetret.
5. »Ægget og jeg« (Tove Pedersen).	11. Bærrene skal plukkes.
6. Far og søn bedømmer mortensaften 1970.	12. Censurer og lævere på hovedtrappen (køkkenarbejde).

Billedside 3:

1. Dejgen lægges i øvelsskolen.
2. 9. kl. fra den private realskole ved modelkøkkenet.
3. Festlige ansigter ved fætterballet.
4. 3. kl. »venter sig« i glasgangen.
5. Inga Kristoffersen.
6. Karen Hørslev Kristiansen.

7. De to N.I.H.-kandidater Sigrud Willadsen og Margareta Svansson.
8. Kong Poul og Dronning Lene ved fætterballet.
9. 3. kl. i Lilleskolens legestue.
10. Når en tjenestemand er gravid...
11. En trætpraktikant i funktion.
12. 3 mdr.s kursus januar 1971.
13. Kontrakt Annette i Regenskøkkenet.

Billedside 4:

1. Øvelsesskolen 1971.

2 og 3. Klargøring til fin middag, 8 mdr.

4. Poul Erik klar til afgang.

5. Fin middag på Gl. Ankerhus.

6. 8 mdr.s august 1971.

7. Forstanderkontoret på Gl. Ankerhus.

